

# **ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ**

## **ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ**

### **ΓΕΩΓΡΑΦΙΑΣ**

#### **1. Δομή Τμήματος**

Το Τμήμα Γεωγραφίας λειτουργεί από το ακαδημαϊκό έτος 1994-1995, ανήκει στη Σχολή Κοινωνικών Επιστημών του Πανεπιστημίου Αιγαίου και εδρεύει στη Μυτιλήνη (Ίδρυση: Π.Δ. 376/1989, ΦΕΚ 166, τ. Α', 16.6.1989, Μετονομασία: Π.Δ. 316/1997, ΦΕΚ 223, τ. Α', 4.11.1997).

Στο Τμήμα λειτουργούν τα παρακάτω Εργαστήρια (σύμφωνα με αποφάσεις των Γενικών Συνελεύσεων: 7<sup>η</sup> έκτακτη/8.6.2005, 13<sup>η</sup>/29.6.2005, 9<sup>η</sup>/27.6.2007):

- Εργαστήριο Γεωπληροφορικής (εκπαιδευτικό)
- Εργαστήριο Φυσικής Γεωγραφίας (εκπαιδευτικό)
- Εργαστήριο Ανθρωπογεωγραφίας και Χωρικού Σχεδιασμού (εκπαιδευτικό)
- Εργαστήριο Βιογεωγραφίας & Οικολογίας
- Εργαστήριο Γεωγραφίας Φυσικών Καταστροφών
- Εργαστήριο Δορυφορικής Μετεωρολογίας & Κλιματολογίας
- Εργαστήριο Χαρτογραφίας & Γεωπληροφορικής
- Εργαστήριο Ανάλυσης & Σχεδιασμού Τοπίου
- Εργαστήριο Αστικής Γεωγραφίας & Πολεοδομικού Σχεδιασμού
- Εργαστήριο Εφαρμοσμένης Γεωμορφολογίας & Περιβαλλοντικής Γεωλογίας
- Εργαστήριο Οικονομικής Γεωγραφίας, Περιφερειακής Ανάπτυξης & Χωροταξικού Σχεδιασμού
- Εργαστήριο Μετακινήσεων Πληθυσμών
- Εργαστήριο Χωρικής Ανάλυσης, Συστημάτων Γεωγραφικών Πληροφοριών & Τηλεπισκόπησης
- Εργαστήριο Ανάλυσης και Αναπαράστασης Χωρο-χρονικών Δεδομένων

#### **2. Τίτλος Σπουδών**

Το ΠΠΣ του Τμήματος απονέμει Πτυχίο Γεωγραφίας.

#### **3. Μαθησιακά Αποτελέσματα**

Σύμφωνα με την ιδρυτική του πράξη, η αποστολή του Τμήματος είναι: Η παραγωγή επιστημόνων ικανών να διερευνούν τις σχέσεις που διαμορφώνονται ανάμεσα στα φαινόμενα χώρου/τόπου και των δραστηριοτήτων του ανθρώπου.

Ο τύπος των παρεχόμενων σπουδών είναι: Πλήρους Φοίτησης / Δια Ζώσης. Ο παρεχόμενος τίτλος σπουδών αντιστοιχεί στο Επίπεδο 6 του Εθνικού Πλαισίου Προσόντων.

Τα μαθησιακά αποτελέσματα για τον απόφοιτο του ΠΠΣ (όπως εγκρίθηκαν στην 8η Συνεδρίαση της Συνέλευσης στις 20.4.2016), είναι:

- Να αποκτήσει γεωγραφικό τρόπο σκέψης, ώστε να αναγνωρίζει, περιγράφει, αναλύει και ερμηνεύει σύγχρονα περιβαλλοντικά και κοινωνικο-οικονομικά φαινόμενα σε τοπικό, περιφερειακό, εθνικό και παγκόσμιο επίπεδο. Επίσης, να δίνει έμφαση στην χωρική διάσταση των ανθρωπογενών/ κοινωνικών φαινομένων και να αναλύει τον ενεργό ρόλο που παίζει ο χώρος στην δημιουργία και αναπαραγωγή τους.
- Να είναι σε θέση να αξιοποιεί τις παραπάνω γνώσεις και δεξιότητες στην ανάλυση, αξιολόγηση, τεκμηρίωση, οργάνωση και σύνθεση πληθυσμιακών, δημογραφικών, κοινωνικών, πολιτισμικών, οικονομικών και πολιτικών φαινομένων.
- Να αναλύει και να ερμηνεύει την αμοιβαία αλληλεπίδραση του χώρου με τις ανθρώπινες δραστηριότητες, τις κοινωνικές σχέσεις και πρακτικές και των μεταβολών τους συγχρονικά και διαχρονικά.

- Να αντιλαμβάνεται, αξιολογεί, αναλύει και ερμηνεύει τις βασικές αρχές του φυσικού περιβάλλοντος, και ειδικότερα τα στοιχεία και τις διεργασίες της γεώσφαιρας, υδρόσφαιρας, ατμόσφαιρας, βιόσφαιρας και των φυσικών και οικολογικών αλληλεπιδράσεών τους.
- Να διακρίνει, αναλύει και αποτυπώνει τις περιβαλλοντικές πιέσεις και καταστροφές.
- Να συλλέγει, επεξεργάζεται και αναλύει ποιοτικά και ποσοτικά δεδομένα για τη μελέτη φυσικών και κοινωνικών φαινομένων. Να μπορεί να χρησιμοποιεί αποτελεσματικά για το σκοπό αυτό κατάλληλα συστήματα λογισμικού (όπως, ενδεικτικά, Στατιστικής και Συστημάτων Γεωγραφικών Πληροφοριών).
- Να ερμηνεύει και δημιουργεί χάρτες και άλλες αναπαραστάσεις γεωγραφικών πληροφοριών.
- Να κρίνει και αξιολογεί τις θεωρίες χωρικής ανάπτυξης και να είναι σε θέση να αναλύσει ποσοτικά και ποιοτικά τα βασικά σημεία και τις γεωγραφικές διαστάσεις των σύγχρονων κοινωνικοοικονομικών δραστηριοτήτων και φαινομένων, της ισορροπίας και άνισης ανάπτυξης του χώρου και τις γεωγραφικές πτυχές της παγκοσμιοποίησης.
- Να γνωρίζει θεωρητικές προσεγγίσεις του χωροταξικού και πολεοδομικού σχεδιασμού, των μηχανισμών και θεσμών εφαρμογής τους και να αναπτύξει γνώσεις και δεξιότητες στη χρήση βασικών τεχνικών αστικής και περιφερειακής ανάλυσης.
- Να εκπονεί, ή να συμμετέχει σε επιστημονικές ομάδες που εκπονούν, περιβαλλοντικές, χωροταξικές, ρυθμιστικές, πολεοδομικές, τοπογραφικές, ρυμοτομικές, οικονομικές και κοινωνικές μελέτες.
- Να στελεχώνει και να συμμετέχει σε ερευνητικές ομάδες με αντικείμενο φυσικά και ανθρωπογενή γεωγραφικά θέματα.
- Να είναι σε θέση να διδάσκει μαθήματα σχετικά με τη Γεωγραφία στη Δευτεροβάθμια και Μεταδευτεροβάθμια Εκπαίδευση (ενδεικτικά: Γεωγραφία, Γεωγραφία/Γεωλογία, Ψηφιακή Χαρτογραφία, Εφαρμογές Γεωπληροφορικής).
- Να διαθέτει κριτική σκέψη και υπευθυνότητα κατά την αντιμετώπιση επιστημονικών προβλημάτων και να έχει την ικανότητα να τα παρουσιάζει γραπτά και προφορικά.
- Να αποκτήσει τις κοινωνικές και ατομικές δεξιότητες που να του/της επιτρέπει να συμμετέχει και να συνεργάζεται εποικοδομητικά σε ομάδες.
- Να είναι ψηφιακά εγγράμματος/-η ώστε να χρησιμοποιεί αποτελεσματικά βασικές εφαρμογές πληροφορικής.

#### **4. Προϋποθέσεις Απονομής Τίτλου Σπουδών**

Για την απόκτηση του τίτλου σπουδών απαιτείται η φοίτηση επί 8 εξάμηνα σπουδών και η συγκέντρωση συνολικά 240 πιστωτικών μονάδων (ECTS), εκ των οποίων 10 μονάδες αντιστοιχούν στην επιτυχή υποβολή πτυχιακής εργασίας και 230 μονάδες στην επιτυχή εξέταση των υπολοίπων μαθημάτων.

#### **5. Διαδικασία Εισαγωγής**

Με πανελλήνιες εισαγωγικές εξετάσεις ή με άλλο τρόπο στη βάση της ισχύουσας νομοθεσίας (π.χ. μετεγγραφές, κατατακτήριες εξετάσεις).

Για μετεγγραφές από άλλα Τμήματα στο Τμήμα Γεωγραφίας ισχύουν οι σχετικές αποφάσεις του Υπουργείου Παιδείας.

Για κατατακτήριες εξετάσεις στο Τμήμα Γεωγραφίας ισχύουν τα ακόλουθα:

- Κατηγορίες πτυχιούχων κατάταξης

Σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία δικαίωμα συμμετοχής στις κατατακτήριες εξετάσεις έχουν οι πτυχιούχοι Πανεπιστημίου, Τ.Ε.Ι. ή ισότιμων προς αυτά, Α.Σ.ΠΑΙ.Τ.Ε, της Ελλάδος ή του εξωτερικού (αναγνωρισμένα από τον Δ.Ο.Α.Τ.Α.Π.), καθώς και οι κάτοχοι πτυχίων

ανώτερων σχολών υπερδιετούς και διετούς κύκλου σπουδών αρμοδιότητας Υπουργείου Παιδείας και Θρησκευμάτων και άλλων Υπουργείων. Ο συνολικός αριθμός των κατατασσόμενων στο Τμήμα Γεωγραφίας ορίζεται σε ποσοστό 12% επί του αριθμού των εισακτέων στο Τμήμα.

▪ Διαδικασία Κατάταξης

Κάθε έτος, την Άνοιξη, το Τμήμα ορίζει την Επιτροπή κατατάξεων, τα μέλη ΔΕΠ που θα διενεργήσουν τις κατατακτήριες εξετάσεις και την ύλη των εξεταζόμενων μαθημάτων, η οποία αναρτάται στην Ιστοσελίδα του Τμήματος και αφορά το επόμενο ακαδημαϊκό έτος.

▪ Δικαιολογητικά Κατάταξης

Υποβάλλονται στη Γραμματεία του Τμήματος Γεωγραφίας ηλεκτρονικά, μέσα από την ειδική ηλεκτρονική πλατφόρμα του Πανεπιστημίου Αιγαίου (<http://katataktiries.aegean.gr>), το διάστημα από 1-15 Νοεμβρίου κάθε έτους τα κάτωθι δικαιολογητικά:

1. Αίτηση ενδιαφερομένου/νης
2. Επικυρωμένο αντίγραφο πτυχίου (προκειμένου για πτυχιούχους Α.Ε.Ι. εξωτερικού συνοποβάλλεται βεβαίωση ισοτιμίας του τίτλου σπουδών τους, από το Δι.Κ.Α.Τ.Σ.Α., ενώ για πτυχιούχους Τ.Ε.Ι. εξωτερικού συνοποβάλλεται βεβαίωση ισοτιμίας του τίτλου σπουδών τους από το Ι.Τ.Ε.).

▪ Διαδικασία Επιλογής

Για την επιλογή οι υποψήφιοι/ες συμμετέχουν σε εξετάσεις, οι οποίες διεξάγονται το διάστημα 1-15 Δεκεμβρίου, στα εξής μαθήματα:

1. ΠΟΣΟΤΙΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ ΣΤΗ ΓΕΩΓΡΑΦΙΑ
2. ΣΥΓΧΡΟΝΗ ΑΝΘΡΩΠΟΓΕΩΓΡΑΦΙΑ
3. ΦΥΣΙΚΗ ΓΕΩΓΡΑΦΙΑ - ΓΕΩΜΟΡΦΟΛΟΓΙΑ

Η Επιτροπή κατατάξεων του Τμήματος συντάσσει πρακτικό με βάση τις βαθμολογίες των εξεταστών/στριών και εισηγείται στη Συνέλευση του Τμήματος για την επιλογή των κατατασσόμενων. Οι κατατασσόμενοι/ες εντάσσονται στο προπτυχιακό πρόγραμμα σπουδών του Τμήματος και τα μαθήματα στα οποία εξετάστηκαν επιτυχώς για την κατάταξή τους αναγνωρίζονται αυτοδίκαια.

## **6. Ακαδημαϊκό Έτος / Εξάμηνα Σπουδών**

Το ακαδημαϊκό έτος αρχίζει την 1<sup>η</sup> Σεπτεμβρίου κάθε έτους και λήγει την 31<sup>η</sup> Αυγούστου του επομένου ημερολογιακού έτους.

Κάθε ακαδημαϊκό έτος περιλαμβάνει δύο εξάμηνα σπουδών: το χειμερινό και το εαρινό. Οι ακριβείς ημερομηνίες έναρξης και λήξης των εξαμήνων καθορίζονται με απόφαση Συγκλήτου του Πανεπιστημίου.

Η παράταση της διάρκειας ενός εξαμήνου επιτρέπεται μόνο σε εξαιρετικές περιπτώσεις, προκειμένου να συμπληρωθεί ο απαιτούμενος ελάχιστος αριθμός εβδομάδων διδασκαλίας, δεν μπορεί να υπερβαίνει τις δύο εβδομάδες και εγκρίνεται με απόφαση του Πρύτανη/της Πρυτάνισσας.

Κάθε εξάμηνο περιλαμβάνει τουλάχιστον δεκατρείς (13) πλήρεις εβδομάδες διδασκαλίας. Αν για οποιονδήποτε λόγο ο αριθμός των εβδομάδων διδασκαλίας που πραγματοποιήθηκαν σε ένα μάθημα είναι μικρότερος από τις δεκατρείς, το μάθημα θεωρείται, μετά από απόφαση Συνέλευσης, ότι δεν διδάχθηκε και δεν εξετάζεται. Τυχόν δε εξέταση του συγκεκριμένου μαθήματος είναι άκυρη και ο βαθμός δεν υπολογίζεται για την απονομή του τίτλου σπουδών.

## **7. Πρώτη Εγγραφή**

Η φοίτηση στο Τμήμα αρχίζει με την πρώτη εγγραφή του φοιτητή/της φοιτήτριας. Η εγγραφή των φοιτητών και φοιτητριών που εισάγονται, πραγματοποιείται στην αρχή του χειμερινού εξαμήνου, σε ημερομηνίες που ανακοινώνονται από το Υπουργείο Παιδείας και αφορούν όλα τα Ανώτατα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα.

Η εγγραφή των φοιτητών και φοιτητριών που ανήκουν σε ειδικές κατηγορίες (μετεγγραφές, κατατάξεις κ.ά.) πραγματοποιούνται κάτω από ειδικές προϋποθέσεις, με την προσκόμιση των δικαιολογητικών τα οποία προβλέπονται από αντίστοιχες διατάξεις και σε προθεσμίες που ανακοινώνονται εγκαίρως.

#### **8. Δικαιώματα και Υποχρεώσεις του φοιτητή & της φοιτήτριας**

Η ιδιότητα του φοιτητή ή της φοιτήτριας αποκτάται με την εγγραφή στο Τμήμα, αναστέλλεται προσωρινά, κατά την περίοδο διακοπής φοίτησης και διακόπτεται οριστικά με τη λήψη του πτυχίου ή με τη διαγραφή του/της.

Οι φοιτητές και φοιτήτριες θεωρούνται ενήλικες ως προς τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις τους.

Κάθε φοιτητής και φοιτήτρια έχει δικαίωμα στις παροχές της Φοιτητικής Μέριμνας, για χρονικό διάστημα ίσο με τον ελάχιστο χρόνο που απαιτείται για τη λήψη του πτυχίου, προσαυξημένο κατά δύο (2) χρόνια, δηλαδή για έξι (6) ή επτά (7) συνολικά χρόνια για τετραετή και πενταετή προγράμματα σπουδών αντίστοιχα.

#### **9. Ακαδημαϊκή (φοιτητική) ταυτότητα**

Οι φοιτητές/τριες υποβάλλουν ηλεκτρονικά την αίτησή τους για την έκδοση της ακαδημαϊκής ταυτότητας (πάσο) στην ηλεκτρονική διεύθυνση του Υπουργείου Παιδείας, <http://academicid.gov.gr>

#### **10. Διακοπή φοίτησης (αναστολή σπουδών)**

Οι φοιτητές και φοιτήτριες έχουν δικαίωμα να διακόψουν, με έγγραφη αίτησή τους, τη φοίτησή τους για όσα εξάμηνα κρίνουν απαραίτητο (όχι όμως περισσότερα από τον ελάχιστο αριθμό εξαμήνων που απαιτούνται για τη λήψη πτυχίου σύμφωνα με το ενδεικτικό πρόγραμμα σπουδών). Η φοιτητική ιδιότητα αναστέλλεται κατά το χρόνο τυχόν διακοπής της φοίτησης, εκτός αν η διακοπή οφείλεται σε αποδεδειγμένους λόγους υγείας ή σε λόγους ανωτέρας βίας.

#### **11. Εγγραφή σε εξάμηνο / Δήλωση μαθημάτων**

Οι φοιτητές και φοιτήτριες υποχρεούνται στην αρχή κάθε εξαμήνου, σε χρονική περίοδο που ορίζει η Συνέλευση του Τμήματος, να υποβάλουν ηλεκτρονικά δηλώσεις εγγραφής στα μαθήματα τα οποία θα παρακολουθήσουν και στα οποία θα εξεταστούν.

Οι φοιτητές/τριες που συμμετέχουν στο Πρόγραμμα Erasmus+ δεν μπορούν, κατά τη διάρκεια του εξαμήνου μετακίνησής τους, να δηλώσουν και μαθήματα του Προγράμματος Σπουδών τους, πέραν αυτών που θα αντιστοιχηθούν με τα μαθήματα τα οποία θα παρακολουθήσουν στο εξωτερικό (σύμφωνα με τη «Συμφωνία Μάθησης» που θα έχουν υπογράψει).

Οι δηλώσεις μαθημάτων των νεοεισερχομένων φοιτητών/τριών υποβάλλονται μετά την εγγραφή τους στο Τμήμα και, σε κάθε περίπτωση, εντός των προθεσμιών, όπως εκάστοτε ισχύουν.

Δεν είναι δυνατό να προσέλθει σε εξετάσεις φοιτητής/τρια σε μάθημα για το οποίο δεν έχει υποβάλει δήλωση εγγραφής, στις αντίστοιχες περιόδους εγγραφής/ δήλωσης μαθημάτων.

Η Ηλεκτρονική Δήλωση Μαθημάτων δίνει στο φοιτητή & τη φοιτήτρια το δικαίωμα:

- Παρακολούθησης των σχετικών διαλέξεων, εργαστηρίων και λοιπών δραστηριοτήτων του μαθήματος
- Παραλαβής των σημειώσεων και συγγραμμάτων για τα μαθήματα αυτά
- Συμμετοχής στις εξετάσεις της 1ης και 2ης εξεταστικής περιόδου για τα εξαμηνιαία μαθήματα που επέλεξε

Εκπρόθεσμη υποβολή Ηλεκτρονικής Δήλωσης Μαθημάτων δεν γίνεται δεκτή, παρά μόνο για ειδικούς λόγους και εφόσον υποβληθεί στη Συνέλευση σχετική αίτηση και εγκριθεί από αυτήν.

Για τους φοιτητές και τις φοιτήτριες που έχουν ολοκληρώσει τον προβλεπόμενο ελάχιστο αριθμό εξαμήνων, η εκ νέου δήλωση μαθημάτων τα οποία είχαν ήδη δηλώσει σε προηγούμενα εξάμηνα αποτελεί προϋπόθεση για την εξέτασή τους στα μαθήματα αυτά.

Αρμόδιος/α για την πληροφόρηση πάνω σε θέματα δήλωσης μαθημάτων είναι η Γραμματεία του Τμήματος και ο/η Σύμβουλος Σπουδών του φοιτητή & της φοιτήτριας, όπως ορίζεται από τη Συνέλευση του Τμήματος.

## **12. Δομή Προγράμματος Σπουδών**

Τα μαθήματα του προγράμματος σπουδών διακρίνονται σε υποχρεωτικά (Υ), κατ' επιλογήν υποχρεωτικά (ΚΕΥ) και προαιρετικά (Π). Τα πλήρη στοιχεία των μαθημάτων καταχωρούνται στα σχετικά *περιγράμματα* (σύμφωνα με το πρότυπο της ΕΘΑΑΕ, πρώην ΑΔΙΠ), τα οποία και είναι διαθέσιμα στην ιστοσελίδα του Τμήματος.

Κάθε ακαδημαϊκό έτος περιλαμβάνει μαθήματα/εκπαιδευτικές δραστηριότητες που αντιστοιχούν σε τουλάχιστον 60 πιστωτικές μονάδες.

Τα μαθήματα κατανέμονται σε εξάμηνα, σύμφωνα με το *Ενδεικτικό Πρόγραμμα Σπουδών*. Κάθε εξάμηνο περιλαμβάνει μαθήματα/εκπαιδευτικές δραστηριότητες που αντιστοιχούν σε τουλάχιστον 30 πιστωτικές μονάδες.

Η πλήρης υιοθέτηση του *Ενδεικτικού Προγράμματος Σπουδών* είναι σκόπιμη και ενδεδειγμένη. Όμως, το Ενδεικτικό Πρόγραμμα Σπουδών δεν δεσμεύει τους φοιτητές/τριες ως προς τα μαθήματα που θα παρακολουθήσουν σε κάθε εξάμηνο και, κατά συνέπεια, κάθε φοιτητής/τρια μπορεί να καταρτίσει κατά την κρίση του το ατομικό του/της πρόγραμμα μαθημάτων, με τους περιορισμούς που απορρέουν από την κείμενη νομοθεσία, ή από τον παρόντα Κανονισμό ή από συναφείς αποφάσεις της Συγκλήτου ή της Συνέλευσης του Τμήματος.

Τα πλήρη στοιχεία για τη δομή και το περιεχόμενο του *Ενδεικτικού Προγράμματος Σπουδών* περιλαμβάνονται στον *Οδηγό Σπουδών*, ο οποίος είναι διαθέσιμος στην ιστοσελίδα του Τμήματος.

### **Ειδικές προβλέψεις**

Κάθε μάθημα προσφέρει 5 πιστωτικές μονάδες. Εξαιρούνται τα μαθήματα «Πρακτική Άσκηση», «Θερινό Σχολείο» και «Ειδικά Θέματα Γεωγραφίας: Διάλεξη», τα οποία προσφέρουν 2,5 πιστωτικές μονάδες. Η πτυχιακή εργασία προσφέρει 10 πιστωτικές μονάδες. Τα υποχρεωτικά μαθήματα και η πτυχιακή εργασία αναλογούν σε 125 πιστωτικές μονάδες.

#### *Κατ' Επιλογήν Υποχρεωτικά (ΚΕΥ) μαθήματα*

Για τη λήψη πτυχίου απαιτείται η συγκέντρωση συγκεκριμένου αριθμού πιστωτικών μονάδων από ΚΕΥ μαθήματα που επιλέγει ο/η κάθε φοιτητής/φοιτήτρια.

Τα ΚΕΥ μαθήματα κατανέμονται σε τέσσερις (4) ομάδες μαθημάτων: (1) Φυσική Γεωγραφία και Περιβάλλον, (2) Ανθρωπογεωγραφία, (3) Ανάπτυξη και Σχεδιασμός του Χώρου, (4) Γεωπληροφορική.

Από το Δ' εξάμηνο των σπουδών του και μετά, ο φοιτητής/η φοιτήτρια επιλέγει δύο από τις τέσσερις ομάδες μαθημάτων του Προγράμματος Σπουδών. Από τις δύο ομάδες, η μία χαρακτηρίζεται ως *κύρια* και η άλλη ως *δευτερεύουσα*.

Οι φοιτητές/φοιτήτριες με έτος εισαγωγής 2019 ή προγενέστερο, πρέπει να συγκεντρώσουν 60 πιστωτικές μονάδες από ΚΕΥ μαθήματα. Από τις 60 μονάδες, τουλάχιστον οι 35 πρέπει να προέρχονται από ΚΕΥ μαθήματα της κύριας ομάδας, και τουλάχιστον 20 από ΚΕΥ μαθήματα της δευτερεύουσας ομάδας.

Οι φοιτητές/φοιτήτριες με έτος εισαγωγής 2020 ή μεταγενέστερο, πρέπει να συγκεντρώσουν 70 πιστωτικές μονάδες από KEY μαθήματα. Από τις 70 μονάδες, οι 40 πρέπει να προέρχονται από KEY μαθήματα της κύριας ομάδας, και οι 30 από KEY μαθήματα της δευτερεύουσας ομάδας.

#### *Προαιρετικά μαθήματα*

Οι υπόλοιπες πιστωτικές μονάδες μέχρι τις 240 που απαιτούνται για τη λήψη πτυχίου, πρέπει να συγκεντρωθούν από προαιρετικά μαθήματα. Μαθήματα KEY που επιλέγονται εκτός της κύριας και δευτερεύουσας ομάδας μαθημάτων, λογίζονται ως προαιρετικά μαθήματα.

Ο μέγιστος συνολικός αριθμός πιστωτικών μονάδων των μαθημάτων που εγγράφεται ο φοιτητής σε κάθε εξάμηνο, είναι σαράντα δύο και μισό (42,5), εκ των οποίων μέχρι τριάντα δύο και μισό (32,5) μπορεί να αντιστοιχούν σε μαθήματα που εγγράφεται για πρώτη φορά. Σε κάθε εξάμηνο, ο φοιτητής μπορεί να εγγραφεί στα υποχρεωτικά μαθήματα που προσφέρονται σε αυτό, ή σε προηγούμενο αντίστοιχο εξάμηνο (χειμερινό/εαρινό). Στα εξάμηνα που προβλέπονται KEY μαθήματα, ο φοιτητής μπορεί να εγγραφεί σε οποιαδήποτε από αυτά που προσφέρονται και αντιστοιχούν είτε στο τρέχον, είτε σε προηγούμενο, είτε σε επόμενο αντίστοιχο εξάμηνο (χειμερινό/εαρινό) του Ενδεικτικού Προγράμματος Σπουδών.

Οι φοιτητές/φοιτήτριες με έτος εισαγωγής 2019 ή προγενέστερο, στα εξάμηνα Γ' και Δ' μπορούν να εγγραφούν σε προαιρετικά μαθήματα που προσφέρονται μόνο στο συγκεκριμένο εξάμηνο. Στα επόμενα εξάμηνα, μπορούν να εγγραφούν σε οποιαδήποτε προαιρετικά μαθήματα προσφέρονται και αντιστοιχούν είτε στο τρέχον, είτε σε προηγούμενο, είτε σε επόμενο αντίστοιχο εξάμηνο (χειμερινό/εαρινό).

Οι φοιτητές/φοιτήτριες με έτος εισαγωγής 2020 ή μεταγενέστερο, στα εξάμηνα Α' ως Δ' μπορούν να εγγραφούν σε προαιρετικά μαθήματα μόνο Κατηγορίας Ι. Στα επόμενα εξάμηνα Ε' ως Η' μπορούν να εγγραφούν σε οποιαδήποτε προαιρετικά μαθήματα (είτε Κατηγορίας Ι είτε Κατηγορίας ΙΙ).

Για ορισμένα μαθήματα του Προγράμματος Σπουδών, προβλέπονται προαπαιτούμενα μαθήματα. Στην περίπτωση αυτή, ο/η φοιτητής/φοιτήτρια πρέπει πρώτα να ολοκληρώσει με επιτυχία τα προαπαιτούμενα μαθήματα, για να εγγραφεί στα αντίστοιχα μαθήματα.

Σε περίπτωση που ένας/μία φοιτητής/φοιτήτρια δεν ολοκληρώσει με επιτυχία ένα υποχρεωτικό μάθημα, πρέπει να το δηλώσει ξανά σε επόμενη εγγραφή του/της σε αντίστοιχο εξάμηνο (χειμερινό/εαρινό) που προσφέρεται το μάθημα.

Σε περίπτωση που ένας/μία φοιτητής/φοιτήτρια δεν ολοκληρώσει με επιτυχία KEY ή προαιρετικό μάθημα, μπορεί να το αντικαταστήσει με άλλο αντίστοιχο μάθημα, στο οποίο εγγράφεται σε επόμενο εξάμηνο.

Σε κάθε περίπτωση επανάληψης μαθήματος, ισχύουν η διδακτέα ύλη και οι πιστωτικές μονάδες του τρέχοντος εξαμήνου που διδάσκεται το μάθημα.

Υποχρεωτικά μαθήματα τα οποία καταργούνται, αντικαθίστανται από άλλα μαθήματα μετά από έγκριση της Συνέλευσης του Τμήματος. Για τους/τις φοιτητές/φοιτήτριες που έχουν αποτύχει σε μάθημα το οποίο έχει καταργηθεί, ισχύει η ύλη και οι γενικότερες απαιτήσεις του μαθήματος το οποίο αντικαθιστά αυτό που έχει καταργηθεί.

Οι φοιτητές/φοιτήτριες μπορούν να επιλέγουν το πολύ 4 μαθήματα από τα Προγράμματα Προπτυχιακών Σπουδών των άλλων Τμημάτων του Πανεπιστημίου Αιγαίου. Τα μαθήματα αυτά χαρακτηρίζονται ως *διατμηματικά*, πιστώνονται με τις πιστωτικές μονάδες που έχουν στο Τμήμα προέλευσής τους και αναγνωρίζονται από το Τμήμα Γεωγραφίας ως

προαιρετικά. Οι φοιτητές/φοιτήτριες έχουν δικαίωμα να εγγραφούν το πολύ σε 2 διατμηματικά μαθήματα σε κάθε εξάμηνο.

### **Προβλέψεις ειδικών μαθημάτων**

Στο πλαίσιο του μαθήματος «Γεωγραφία της Ελλάδος» προβλέπεται η πραγματοποίηση μιας εκδρομής εντός Ελλάδας. Η συμμετοχή των φοιτητών/φοιτητριών στην εκδρομή είναι υποχρεωτική και υπόκειται σε απαιτήσεις οι οποίες προσδιορίζονται από τους διδάσκοντες που έχουν την ευθύνη διεξαγωγής του μαθήματος και οργάνωσης της εκδρομής.

Για το μάθημα «Ειδικά Θέματα Γεωγραφίας: Διάλεξη» ισχύουν τα παρακάτω:

- Το μάθημα προσφέρεται στα ΣΤ' και Ζ' εξάμηνα σπουδών.
  - Με την εγγραφή του ο φοιτητής ορίζει συγχρόνως τον επιβλέποντα καθηγητή καθώς και το θέμα της διάλεξης.
  - Το θέμα της διάλεξης θα πρέπει να είναι διαφορετικό από αυτό της Πτυχιακής Εργασίας
- Το μάθημα «Ειδικά Θέματα Γεωγραφίας: <τίτλος μαθήματος ERASMUS>» προσφέρεται στα Ζ' και Η' εξάμηνα σπουδών, έχει πέντε (5) πιστωτικές μονάδες και δηλώνεται μία το πολύ φορά από τους φοιτητές που έχουν συμμετάσχει σε πρόγραμμα ERASMUS, για την αντιστοίχιση μαθήματος που έχουν παρακολουθήσει στο εξωτερικό.

Το μάθημα «Πρακτική Άσκηση» προσφέρεται στα ΣΤ' και Ζ' εξάμηνα σπουδών και διέπεται από ειδικό κανονισμό.

### **13. Διδακτικά Συγγράμματα**

Με την ολοκλήρωση των εγγραφών σε κάθε εξάμηνο, παρέχονται στους φοιτητές και τις φοιτήτριες δωρεάν διδακτικά συγγράμματα για τα μαθήματα τα οποία έχουν δηλώσει. Η ηλεκτρονική δήλωση/επιλογή συγγράμματος/-μάτων ανά μάθημα υποβάλλεται από τους/τις φοιτητές/ριες, σε συγκεκριμένη προθεσμία, στην διεύθυνση [www.eudoxus.gr](http://www.eudoxus.gr). Μετά το κλείσιμο της εφαρμογής από την Υπηρεσία Κεντρικού Πληροφοριακού Συστήματος «ΕΥΔΟΞΟΣ» του Υπουργείου, δεν είναι δυνατή η προμήθεια συγγραμμάτων.

### **14. Διεξαγωγή μαθημάτων**

Για τη διδασκαλία μη υποχρεωτικού μαθήματος, απαιτείται η δήλωσή του από πέντε (5) τουλάχιστον φοιτητές/φοιτήτριες.

Με απόφαση του/της διδάσκοντος/ουσας είναι δυνατό να καθοριστεί ως υποχρεωτική η συμμετοχή των φοιτητών/τριων σε ορισμένες ειδικές μορφές εκπαιδευτικού έργου, όπως εργαστήρια, πρακτικές ασκήσεις και άλλα. Ο τρόπος ελέγχου της συμμετοχής των φοιτητών/τριών στις περιπτώσεις αυτές, καθώς και ο καθορισμός τυχόν ορίου απουσιών, καθορίζονται με ευθύνη του/της διδάσκοντα/ουσας.

Σε περιπτώσεις μεγάλου αριθμού εγγεγραμμένων φοιτητών/τριών σε ένα μάθημα ή σε περιπτώσεις ειδικών εκπαιδευτικών αναγκών του μαθήματος, έπειτα από εισήγηση του/της διδάσκοντα/ουσας και απόφαση της Συνέλευσης, το μάθημα μπορεί να διεξαχθεί σε επιμέρους τμήματα φοιτητών/τριών (ομάδες).

### **15. Πτυχιακή Εργασία**

Η εκπόνηση πτυχιακής εργασίας (Π.Ε.) είναι απαραίτητη προϋπόθεση για την απόκτηση πτυχίου Γεωγραφίας του Πανεπιστημίου Αιγαίου. Η Π.Ε. πρέπει να εντάσσεται είτε στην κύρια ή/και τη δευτερεύουσα ομάδα μαθημάτων που έχει επιλέξει ο/η φοιτητής/φοιτήτρια, είτε στο γνωστικό πεδίο της Διδακτικής της Γεωγραφίας. Πτυχιακές εργασίες που εκπονούνται στο γνωστικό πεδίο της Διδακτικής της Γεωγραφίας περιλαμβάνονται στον κατάλογο των μαθημάτων του Τμήματος που χορηγούν πιστοποιητικό Παιδαγωγικής και Διδακτικής Επάρκειας.

Δικαίωμα εγγραφής στην Π.Ε. έχουν οι φοιτητές που έχουν συγκεντρώσει τουλάχιστον 190 πιστωτικές μονάδες.

Η Π.Ε. δηλώνεται στο Η' εξάμηνο σπουδών (ή μεταγενέστερο). Συνιστάται, ωστόσο, η ουσιαστική ενασχόληση του φοιτητή να αρχίζει από το Ζ' εξάμηνο.

Μετά τη δήλωση της Π.Ε. και εντός μηνός από τη λήξη της περιόδου εγγραφών, ο φοιτητής καταθέτει αίτηση εκπόνησης Π.Ε. στη Γραμματεία του Τμήματος, όπου αναφέρονται:

- το θέμα της Π.Ε.,
- το όνομα του επιβλέποντα (μέλος ΔΕΠ ή ΕΔΙΠ του Τμήματος Γεωγραφίας),
- Τα ονόματα των δύο υπόλοιπων μελών της εξεταστικής επιτροπής.

Τα υπόλοιπα δύο μέλη της εξεταστικής επιτροπής καθορίζονται από τον επιβλέποντα σε συνεργασία με τον/την φοιτητή/φοιτήτρια, με κριτήριο τη συνάφεια των διδακτικών ή ερευνητικών τους ενδιαφερόντων με το γνωστικό πεδίο της Π.Ε. Είναι δυνατόν στην επιτροπή να συμμετέχει ένας «εξωτερικός» εξεταστής (μέλος ΔΕΠ από άλλο Τμήμα του Πανεπιστημίου Αιγαίου ή άλλου Πανεπιστημίου της χώρας).

Ο κατάλογος των Π.Ε. επικυρώνεται από τη Συνέλευση του Τμήματος.

Η Π.Ε. εκπονείται ατομικά. Σε ειδικές περιπτώσεις, και κατόπιν συναίνεσης του επιβλέποντα καθηγητή, είναι δυνατή η εκπόνηση Π.Ε. από ομάδα δύο (2) ατόμων. Οι περιπτώσεις αυτές μπορεί να αφορούν σε:

- εκτεταμένη έρευνα πεδίου,
- επεξεργασία μεγάλου όγκου στατιστικών, χαρτογραφικών κ.λπ. δεδομένων σε Η/Υ,
- ταξίδια σε άλλες περιοχές της χώρας για συλλογή δεδομένων,
- συνδυασμό των πιο πάνω.

Η παρουσίαση-εξέταση της Π.Ε. πρέπει να γίνεται στο πλαίσιο των τριών (3) εξεταστικών περιόδων και το αργότερο δύο (2) εβδομάδες μετά το πέρας κάθε εξεταστικής περιόδου.

Όταν ο επιβλέπων καθηγητής, σε συνεννόηση και συνεργασία με τον φοιτητή, θεωρεί ότι η Π.Ε. έχει ολοκληρωθεί, ο φοιτητής έρχεται σε συνεννόηση με τα μέλη της εξεταστικής επιτροπής για τον καθορισμό της ημερομηνίας παρουσίασης-εξέτασης κατά την προσεχή εξεταστική περίοδο.

Μία τουλάχιστον εβδομάδα πριν την καθορισμένη ημερομηνία παρουσίασης-εξέτασης, ο φοιτητής πρέπει:

- να παραδώσει ισάριθμα αντίγραφα της Π.Ε. στα μέλη της εξεταστικής επιτροπής (κατά προτίμηση σε ηλεκτρονική μορφή),
- να υποβάλλει στη Γραμματεία αίτηση παρουσίασης-εξέτασης της Π.Ε. για την καθορισμένη ημερομηνία.

Η ημερομηνία, ώρα και αίθουσα παρουσίασης της Π.Ε. ανακοινώνονται από τη Γραμματεία στην πανεπιστημιακή κοινότητα.

Η παρουσίαση-εξέταση της Π.Ε. είναι προφορική ενώπιον της εξεταστικής επιτροπής και άλλων πιθανώς διδασκόντων ή ενδιαφερομένων. Είναι δυνατή η απουσία ενός μόνο εκ των μελών της εξεταστικής επιτροπής. Ο φοιτητής θα πρέπει να έχει εκ των προτέρων συνεννοηθεί με τον επιβλέποντα για τον τρόπο παρουσίασης της Π.Ε. Η διάρκεια της παρουσίασης δεν θα πρέπει να ξεπερνά τα 30 λεπτά της ώρας. Ο φοιτητής θα πρέπει να είναι προετοιμασμένος να δεχθεί διευκρινιστικές ερωτήσεις ή και εποικοδομητική κριτική από τα μέλη της εξεταστικής επιτροπής ή και από άλλους παριστάμενους. Τη συζήτηση συντονίζει ο επιβλέπων.

Μετά την παρουσίαση-εξέταση της πτυχιακής εργασίας και μέσα σε διάστημα το πολύ 15 ημερών, ο φοιτητής ενσωματώνει πιθανές διορθώσεις που του έχουν γίνει από τα μέλη της εξεταστικής επιτροπής και παραδίδει σε αυτή το τελικό κείμενο.

Η βαθμολογία της Π.Ε. κατατίθεται από την τριμελή επιτροπή εγγράφως στη Γραμματεία του Τμήματος σε ειδικό έντυπο, μετά την ολοκλήρωση του τελικού κειμένου.

Για τη βαθμολόγηση συνεκτιμώνται αφ' ενός μεν η ποιότητα της Π.Ε. και αφ' ετέρου η υποστήριξή της κατά τη διάρκεια της παρουσίασης-εξέτασης. Ο βαθμός της Π.Ε. υπολογίζεται ως ο μέσος όρος των βαθμών των μελών της εξεταστικής επιτροπής.



Σε περίπτωση που ο φοιτητής λάβει μη προβιβάσιμο βαθμό, έχει τη δυνατότητα βελτίωσης της Π.Ε. και επανάληψης της παρουσίασης-εξέτασης σε επόμενη εξεταστική περίοδο. Αν αποτύχει και δεύτερη φορά, ο φοιτητής υποβάλλει στη Γραμματεία νέα αίτηση εκπόνησης Π.Ε. με νέο θέμα, με τον ίδιο ή άλλο επιβλέποντα, η οποία πρέπει να επικυρωθεί από τη Συνέλευση του Τμήματος.

Ο φοιτητής έχει δικαίωμα να αλλάξει θέμα ή επιβλέποντα της Π.Ε. Η αλλαγή επιβλέποντα συνοδεύεται από αλλαγή θέματος. Σε κάθε περίπτωση ο φοιτητής πρέπει να υποβάλλει εκ νέου αίτηση εκπόνησης Π.Ε. στη Γραμματεία, η οποία πρέπει να επικυρωθεί από τη Συνέλευση του Τμήματος.

Κάθε καθηγητής/καθηγήτρια συνίσταται να επιβλέπει ταυτόχρονα ως πέντε (5) πτυχιακές εργασίες.

## **16. Εξετάσεις**

Ο/η υπεύθυνος/η του μαθήματος έχει την αποκλειστική ευθύνη για τον προσδιορισμό του τρόπου ελέγχου της επίδοσης των φοιτητών και φοιτητριών καθώς και της τελικής βαθμολογίας. Τα ακριβή χαρακτηριστικά της εξεταστικής διαδικασίας (αριθμός εξετάσεων, συχνότητα, τρόπος παρακολούθησης και αξιολόγηση των επιδόσεων των φοιτητών και φοιτητριών) προσδιορίζονται από τον/τη διδάσκοντα/ουσα στην αρχή του εξαμήνου και περιγράφονται στο περίγραμμα του μαθήματος.

Η εξεταστική διαδικασία ολοκληρώνεται με τη συμμετοχή του φοιτητή & της φοιτήτριας στην εξεταστική περίοδο του συγκεκριμένου εξαμήνου. Σε περίπτωση αποτυχίας σε κάποιο μάθημα, ο φοιτητής/η φοιτήτρια μπορεί να επανεξεταστεί κατά την επαναληπτική εξεταστική περίοδο του Σεπτεμβρίου. Σε περίπτωση αποτυχίας και στην επαναληπτική εξέταση κάποιου υποχρεωτικού μαθήματος, ο/η φοιτητής/φοιτήτρια είναι υποχρεωμένος/η να το δηλώσει εκ νέου και να το παρακολουθήσει σε επόμενο εξάμηνο.

Ο φοιτητής/τρια που έχει ολοκληρώσει τον προβλεπόμενο ελάχιστο αριθμό εξαμήνων έχει το δικαίωμα να εξετάζεται επαναληπτικά, επιπλέον της εξεταστικής περιόδου του Σεπτεμβρίου, και κατά την περίοδο Ιανουαρίου-Φεβρουαρίου, και Ιουνίου σε μαθήματα τα οποία οφείλει από προηγούμενα εξάμηνα.

Το αναλυτικό πρόγραμμα διεξαγωγής των τελικών εξετάσεων καταρτίζεται από τη Γραμματεία και ανακοινώνεται εγκαίρως.

Αν ο/η φοιτητής/τρια αποτύχει τουλάχιστον τέσσερις φορές σε εξέταση ενός μαθήματος, εξετάζεται, ύστερα από αίτησή του/της, σε επόμενη εξεταστική περίοδο, κατά την οποία προσφέρεται το μάθημα. Η εξέταση πραγματοποιείται από Τριμελή Επιτροπή καθηγητών/τριών των Τμημάτων της Σχολής, που έχουν το ίδιο ή συναφές γνωστικό αντικείμενο με αυτό του μαθήματος και ορίζονται από τον/την Κοσμήτορα/ισσα. Από την Επιτροπή εξαιρείται ο/η διδάσκων/ουσα του μαθήματος. Η σχετική αίτηση του/της φοιτητή/τριας υποβάλλεται στη Γραμματεία της οικείας Σχολής, εντός του χρονικού διαστήματος ενός μηνός από την ημέρα ανακοίνωσης της βαθμολογίας του μαθήματος. Σημειώνεται ότι η μη προσέλευση στην εξέταση του μαθήματος δεν προσμετράται ως ανεπιτυχής προσπάθεια. Σε περίπτωση αποτυχίας και στην εν λόγω εξέταση, ο/η φοιτητής/τρια συνεχίζει τη φοίτησή του/της, και αν υπάρξουν και πάλι τουλάχιστον τέσσερις αποτυχίες στο ίδιο μάθημα, έχει και πάλι δικαίωμα εξέτασης, σύμφωνα με την παραπάνω διαδικασία.

Η κατοχύρωση μαθήματος σε φοιτητές/τριες που μετεγγράφονται από άλλο πανεπιστήμιο ή που κατατάσσονται ως πτυχιούχοι/ες για τη λήψη και άλλου πτυχίου, είναι δυνατή, εφόσον αυτοί/ές έχουν διδαχθεί το ίδιο ή αντίστοιχο μάθημα στο Τμήμα προέλευσης και έχουν εξεταστεί σε αυτό επιτυχώς. Η κατοχύρωση γίνεται με απόφαση της Συνέλευσης του Τμήματος υποδοχής, ύστερα από πρόταση του/της αντιστοίχου/ης διδάσκοντος/ουσας. Για τα εν λόγω μαθήματα, ως βαθμός κατοχυρώνεται εκείνος που είχε δοθεί στο Τμήμα

προέλευσης, ενώ ως αριθμός διδακτικών μονάδων κατοχυρώνεται ο προβλεπόμενος στο Πρόγραμμα Σπουδών του Τμήματος υποδοχής.

### **17. Εξεταστικές περιόδους**

Οι εξεταστικές περιόδους είναι τρεις: του Ιανουαρίου-Φεβρουαρίου, του Ιουνίου και η επαναληπτική του Σεπτεμβρίου. Οι εξετάσεις διαρκούν έως και τέσσερις εβδομάδες. Η διάρκεια των εξεταστικών περιόδων και οι ημερομηνίες έναρξης και λήξης αυτών καθορίζονται από τη Σύγκλητο του Ιδρύματος.

Λεπτομερείς ρυθμίσεις σχετικές με τον προγραμματισμό, τη διεξαγωγή των εξετάσεων, τις υποχρεώσεις και τα δικαιώματα τόσο των εξεταζομένων όσο και των εξεταστών/τριών και την έκδοση των αποτελεσμάτων περιλαμβάνει ο Ιδρυματικός Κανονισμός διεξαγωγής Εξετάσεων (απόφαση Συγκλήτου υπ' αριθ. 28/28.9.2017), καθώς και η ισχύουσα νομοθεσία.

### **18. Βαθμολογία**

Η βαθμολογία των επιδόσεων των φοιτητών και φοιτητριών ορίζεται με βάση τη δεκάβαθμη κλίμακα (0 έως 10). Επιτυχής θεωρείται η εξέταση, εάν ο φοιτητής/η φοιτήτρια βαθμολογηθεί τουλάχιστον με το βαθμό πέντε (5,00).

### **19. Βαθμός Πτυχίου**

Ο βαθμός πτυχίου προσδιορίζεται, εφόσον ο/η φοιτητής/ήτρια έχει συμπληρώσει τον ελάχιστο αριθμό πιστωτικών μονάδων που απαιτούνται για την λήψη πτυχίου.

Για τον αριθμητικό υπολογισμό του βαθμού του πτυχίου πολλαπλασιάζεται ο βαθμός κάθε μαθήματος με ένα συντελεστή, ο οποίος ονομάζεται «συντελεστής βαρύτητας» του μαθήματος, το δε άθροισμα των επί μέρους γινομένων διαιρείται με το άθροισμα των συντελεστών βαρύτητας όλων των μαθημάτων.

- Ο γενικός βαθμός πτυχίου «Καλώς» χαρακτηρίζει τους βαθμούς από 5,00 μέχρι και 6,49 (συμπεριλαμβανομένου).
- Ο γενικός βαθμός «Λίαν καλώς» χαρακτηρίζει τους βαθμούς από 6,50 μέχρι και 8,49 (συμπεριλαμβανομένου).
- Ο γενικός βαθμός «Άριστα» χαρακτηρίζει τους βαθμούς από 8,50 μέχρι 10.

### **20. Ευρωπαϊκό Σύστημα Μεταφοράς Πιστωτικών Μονάδων (ECTS)**

Με βάση το ευρωπαϊκό σύστημα μεταφοράς και συσσώρευσης πιστωτικών μονάδων (ECTS), το πρόγραμμα προπτυχιακών σπουδών του Τμήματος περιγράφεται με την απόδοση πιστωτικών μονάδων σε όλα τα αυτοτελή εκπαιδευτικά συστατικά στοιχεία και δραστηριότητες που το συνθέτουν.

Η μεταφορά και συσσώρευση επιτυχών επιδόσεων σε άλλα αντίστοιχα προγράμματα σπουδών του ιδίου ή άλλου ΑΕΙ σε εθνικό και ευρωπαϊκό επίπεδο είναι δυνατή. Οι πιστωτικές μονάδες αποδίδονται με βάση το φόρτο εργασίας που απαιτείται να καταβάλει κάθε φοιτητής & φοιτήτρια για να επιτύχει τους αντικειμενικούς στόχους του προγράμματος (την επιτυχή ολοκλήρωση προγραμματισμένων εκπαιδευτικών διαδικασιών με συγκεκριμένα μαθησιακά αποτελέσματα).

### **21. Απονομή Πτυχίου**

Η απονομή των πτυχίων γίνεται στο πλαίσιο ειδικής τελετής, η οποία αποκαλείται “καθομολόγηση των πτυχιούχων”, και οργανώνεται μετά τη λήξη των εξεταστικών περιόδων. Η “καθομολόγηση” είναι επίσημη πράξη-δήλωση με την οποία ο/η απόφοιτος/η παρέχει, αυτοπροσώπως τη διαβεβαίωση για την προσήλωσή του/της στην επιστήμη και στις αρχές που διδάχθηκε στο Ίδρυμα.

Η καθομολόγηση αποτελεί αναγκαία προϋπόθεση για τη χορήγηση του έγγραφου πτυχιακού τίτλου. Η συμμετοχή σε αυτήν προϋποθέτει την υποβολή σχετικής αίτησης εκ μέρους του/της φοιτητή/τριας, καθώς και βεβαιώσεων από τις υπηρεσίες του Ιδρύματος, όπως η Βιβλιοθήκη, η Φοιτητική Μέριμνα κ.ά., ότι ο/η ενδιαφερόμενος/η έχει τακτοποιήσει όλες τις τυχόν εκκρεμότητες που έχει έναντι αυτών. Μετά την ολοκλήρωση των σπουδών και μέχρι την καθομολόγηση, ο/η απόφοιτος μπορεί να λάβει την ειδική Βεβαίωση Ολοκλήρωσης Σπουδών καθώς και τη Βεβαίωση Αναλυτικής Βαθμολογίας που εκδίδονται από τη Γραμματεία, ύστερα από αίτησή του/της, για κάθε νόμιμη χρήση.

## **22. Αξιολόγηση μαθήματος/διδάσκοντα-σας**

Κάθε εξάμηνο λαμβάνουν χώρα διαδικασίες αξιολόγησης των μαθημάτων και των διδασκόντων/ουσών από τους φοιτητές/τριες, όπως έχουν καθοριστεί από τη ΜΟΔΙΠ του Πανεπιστημίου Αιγαίου.

## **23. Σύμβουλος Σπουδών**

Ο/Η Σύμβουλος Σπουδών παρέχει στο/στη φοιτητή/τρια την αναγκαία συμπαράσταση για να αντεπεξέλθει στις απαιτήσεις των σπουδών του/της στο Πανεπιστήμιο. Η συμπαράσταση αυτή εκδηλώνεται με τη συνεργασία σε θέματα που σχετίζονται με την ανάπτυξη των ενδιαφερόντων του/της φοιτητή/τριας, ώστε η επιστημονική και επαγγελματική του/της εξειδίκευση να προσαρμόζεται βαθμιαία στην προσωπικότητά του/της και τις υποκειμενικές και αντικειμενικές δυνατότητές του/της και αντίστροφα.

## **24. Πρακτική Άσκηση**

Η πρακτική άσκηση διεξάγεται αποκλειστικά μέσω του μαθήματος «Πρακτική Άσκηση», που προσφέρεται στα ΣΤ' και Ζ' εξάμηνα σπουδών και διέπεται από ειδικό κανονισμό.

## **25. Γνώση Χειρισμού Ηλεκτρονικών Υπολογιστών**

Για την απόκτηση πιστοποιητικού γνώσης χειρισμού ηλεκτρονικών υπολογιστών, απαιτείται η επιτυχής παρακολούθηση των παρακάτω μαθημάτων:

1. Εισαγωγή στην Πληροφορική
2. Ποσοτικές Μέθοδοι στη Γεωγραφία
3. Εισαγωγή στα Συστήματα Γεωγραφικών Πληροφοριών
4. Χωρική Στατιστική

## **26. Υποτροφίες - Βραβεία**

Με απόφαση της Συνέλευσης του Τμήματος, είναι δυνατή η θέσπιση υποτροφιών, βραβείων, διακρίσεων κλπ, με κριτήριο την επίδοση στις σπουδές ή/και την ατομική ή την οικογενειακή οικονομική κατάσταση των φοιτητών, σε μόνιμη ή περιστασιακή βάση.

## **27. Συστατικές Επιστολές**

Οι φοιτητές και φοιτήτριες μπορούν να ζητήσουν συστατικές επιστολές απευθείας από έναν/μία ή περισσότερους/ες διδάσκοντες/ουσες της επιλογής τους. Η θετική ανταπόκριση σε σχετικό αίτημα αποτελεί δικαίωμα του διδάσκοντος/ουσας. Το κείμενο της συστατικής επιστολής εναπόκειται στη διακριτική ευχέρεια του συντάκτη/τριας της και είναι αυστηρώς απόρρητο. Σε κάθε περίπτωση, ο φοιτητής/φοιτήτρια που ενδιαφέρεται να λάβει συστατική επιστολή, οφείλει να εφοδιάσει τον/τη διδάσκοντα/ουσα με τα απαιτούμενα, κατά περίπτωση, έντυπα και να τον/την πληροφορήσει για το σκοπό που θα υπηρετήσουν οι αιτούμενες συστάσεις, για τις διευθύνσεις των παραληπτών/τριων κ.λπ.

## **28. Ειδικοί κανονισμοί**

Οι ειδικοί κανονισμοί που διέπουν και περιγράφουν τη λειτουργία του Τμήματος αναρτώνται στην Ιστοσελίδα του Τμήματος.

- Κανονισμός Πρακτικής Άσκησης
- Ιδρυματικός Κανονισμός Διεξαγωγής Εξετάσεων (απόφαση Συγκλήτου υπ. αριθ. 28/28.9.2017)
- Γενικός Κανονισμός Λειτουργίας Εργαστηρίων / Κανονισμοί Λειτουργίας Εργαστηρίων

#### **29. Παραρτήματα**

- Παράρτημα Α1 – Ενδεικτικό Πρόγραμμα Σπουδών ως ακαδημαϊκό έτος 2019-2020
- Παράρτημα Α2 – Ενδεικτικό Πρόγραμμα Σπουδών από ακαδημαϊκό έτος 2020-2021
- Παράρτημα Β1 – Αντικαταστάσεις/μετονομασίες/καταργήσεις μαθημάτων
- Παράρτημα Β2 – Κατηγορίες προαιρετικών μαθημάτων
- Παράρτημα Β3 – Προσπαιτούμενα μαθήματα
- Παράρτημα Γ1 – Οδηγίες για την εκπόνηση της πτυχιακής εργασίας
- Παράρτημα Γ2 – Σχεδιασμός χαρτών - Λίστα ελέγχου

#### **Τήρηση και αναθεώρηση του παρόντος Κανονισμού**

Ο παρών Κανονισμός μπορεί να συμπληρωθεί, τροποποιηθεί ή αναθεωρηθεί με απόφαση της Συνέλευσης του Τμήματος.

Παράρτημα Α1 – Ενδεικτικό Πρόγραμμα Σπουδών για φοιτητές/φοιτήτριες με έτος εισαγωγής 2019 ή προγενέστερο

Α' ΕΤΟΣ		Β' ΕΤΟΣ		Γ' ΕΤΟΣ		Δ' ΕΤΟΣ	
Α' ΕΞΑΜΗΝΟ	Β' ΕΞΑΜΗΝΟ	Γ' ΕΞΑΜΗΝΟ	Δ' ΕΞΑΜΗΝΟ	Ε' ΕΞΑΜΗΝΟ	ΣΤ' ΕΞΑΜΗΝΟ	Ζ' ΕΞΑΜΗΝΟ	Η' ΕΞΑΜΗΝΟ
ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΗΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗ	ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΗ ΧΑΡΤΟΓΡΑΦΙΑ	ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΑ ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ ΓΕΩΓΡΑΦΙΚΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΩΝ	ΠΟΙΟΤΙΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ ΣΤΗ ΓΕΩΓΡΑΦΙΑ	ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ ΕΦΑΡΜΟΣΜΕΝΗΣ ΕΡΕΥΝΑΣ ΣΤΗ ΓΕΩΓΡΑΦΙΑ	<u>ΦΥΣΙΚΗ ΓΕΩΓΡΑΦΙΑ ΚΑΙ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ</u> • Περιβαλλοντική Γεωγραφία • Οικογεωγραφία της Μεσογείου & της Ελλάδας • Εφαρμοσμένη Γεωμορφολογία & Χαρτογράφηση	<u>ΦΥΣΙΚΗ ΓΕΩΓΡΑΦΙΑ ΚΑΙ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ</u> • Βιογεωγραφία • Διαχείριση Υδατικών Πόρων	ΠΤΥΧΙΑΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ
ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΑ ΒΑΣΙΚΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΜΕΓΕΘΗ	ΑΣΤΙΚΗ ΓΕΩΓΡΑΦΙΑ	ΠΟΛΕΟΔΟΜΙΚΟΣ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ	ΧΩΡΟΤΑΞΙΚΟΣ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ	ΧΩΡΙΚΗ ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΗ		<u>ΑΝΘΡΩΠΟΓΕΩΓΡΑΦΙΑ</u> • Ιστορική Γεωγραφία • Γεωγραφία Μητροπολιτικών Περιοχών	<u>ΠΡΟΑΙΡΕΤΙΚΑ</u> • Εκτίμηση & Μελέτες Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων • Ειδικά Θέματα στα Συστήματα Γεωγραφικών Πληροφοριών • Γεωγραφίες της Καθημερινής Ζωής • Βασικά Μακροοικονομικά Μεγέθη & Πολιτικές στην Ευρωπαϊκή Ένωση • Σύνορα & Διασυνοριακές Ζώνες • Ειδικά Θέματα Οικονομικής Γεωγραφίας • Ειδικά Θέματα Γεωγραφικής Ανάλυσης • Αξιολόγηση Αναπτυξιακών Προγραμμάτων & Σχεδίων • Γεωγραφία του Αναπτυσσόμενου Κόσμου • Χωροταξικός Σχεδιασμός Ειδικών Περιοχών • Επιχειρηματικότητα • Introduction to Spatial Development Planning • Aegean Geography: Environment and Threats
ΠΟΣΟΤΙΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ ΣΤΗ ΓΕΩΓΡΑΦΙΑ	ΠΛΗΘΥΣΜΙΑΚΗ ΓΕΩΓΡΑΦΙΑ	ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΓΕΩΓΡΑΦΙΑ ΚΑΙ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ	<u>ΦΥΣΙΚΗ ΓΕΩΓΡΑΦΙΑ ΚΑΙ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ</u> • Γεωγραφία Φυσικών Καταστροφών • Εισαγωγή στη Γεωλογία • Περιβαλλοντική Γεωλογία	ΓΕΩΓΡΑΦΙΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ	<u>ΑΝΘΡΩΠΟΓΕΩΓΡΑΦΙΑ</u> • Τουρισμός & Ανάπτυξη • Οικονομική του Χώρου • Ανάλυση και Αντίληψη Τοπίου	<u>ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΚΑΙ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ ΤΟΥ ΧΩΡΟΥ</u> • Τουρισμός & Ανάπτυξη • Οικονομική του Χώρου • Μέθοδοι Περιφερειακής Ανάλυσης • Πολεοδομική και Χωροταξική Πολιτική	<u>ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΚΑΙ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ ΤΟΥ ΧΩΡΟΥ</u> • Τουρισμός & Ανάπτυξη • Οικονομική του Χώρου • Μέθοδοι Περιφερειακής Ανάλυσης • Πολεοδομική και Χωροταξική Πολιτική
ΣΥΓΧΡΟΝΗ ΑΝΘΡΩΠΟΓΕΩΓΡΑΦΙΑ	ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΓΕΩΓΡΑΦΙΑ	ΠΟΛΙΤΙΣΜΙΚΗ ΓΕΩΓΡΑΦΙΑ	<u>ΑΝΘΡΩΠΟΓΕΩΓΡΑΦΙΑ</u> • Ιστορία της Γεωγραφίας • Ιστορία της Πόλης και της Πολεοδομίας	<u>ΑΝΘΡΩΠΟΓΕΩΓΡΑΦΙΑ</u> • Περιφερειακή Γεωγραφία & Ανάπτυξη • Μέθοδοι Δημογραφικής Ανάλυσης • Παγκοσμιοποίηση και Άνιση Ανάπτυξη • Γεωγραφία της Υπαίθρου • Μετανάστευση στην Ευρώπη • Γεωγραφία της Ευρωπαϊκής Ένωσης	<u>ΑΝΘΡΩΠΟΓΕΩΓΡΑΦΙΑ</u> • Περιφερειακή Γεωγραφία & Ανάπτυξη • Μέθοδοι Δημογραφικής Ανάλυσης • Παγκοσμιοποίηση και Άνιση Ανάπτυξη • Γεωγραφία της Υπαίθρου • Μετανάστευση στην Ευρώπη • Γεωγραφία της Ευρωπαϊκής Ένωσης	<u>ΓΕΩΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗ</u> • Εισαγωγή στον Προγραμματισμό Η/Υ • Εφαρμογές Γεωπληροφορικής στις Κοινωνικές Επιστήμες • Τεχνολογίες της Πληροφορίας & της Επικοινωνίας στη Διδασκαλία της Γεωγραφίας	<u>ΓΕΩΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗ</u> • Εισαγωγή στον Προγραμματισμό Η/Υ • Εφαρμογές Γεωπληροφορικής στις Κοινωνικές Επιστήμες • Τεχνολογίες της Πληροφορίας & της Επικοινωνίας στη Διδασκαλία της Γεωγραφίας
ΦΥΣΙΚΗ ΓΕΩΓΡΑΦΙΑ – ΓΕΩΜΟΡΦΟΛΟΓΙΑ	ΦΥΣΙΚΗ ΓΕΩΓΡΑΦΙΑ – ΚΛΙΜΑΤΟΛΟΓΙΑ	ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΓΕΩΓΡΑΦΙΑ ΚΑΙ ΓΕΩΠΟΛΙΤΙΚΗ	<u>ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΚΑΙ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ ΤΟΥ ΧΩΡΟΥ</u> • Αστική Ανάλυση		<u>ΓΕΩΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗ</u> • Εφαρμογές Συστημάτων Γεωγραφικών Πληροφοριών • Εφαρμογές Τηλεπισκόπησης	<u>ΠΡΟΑΙΡΕΤΙΚΑ</u> • Ευρωπαϊκή Ένωση & Ελληνική Οικονομία • Κλίμα και Άνθρωπος • Θέματα Διαχείρισης Περιβαλλοντικών Κινδύνων • Σχεδιασμός & Αξιοποίηση Βιο-γεωτόπων • Πόλεις & Περιφέρειες στη Λατινική Αμερική • Υποδομές & Χωρική Ανάπτυξη • Πρακτική Άσκηση • Ειδικά Θέματα Γεωγραφίας: Διάλεξη	<u>ΠΡΟΑΙΡΕΤΙΚΑ</u> • Ευρωπαϊκή Ένωση & Ελληνική Οικονομία • Κλίμα και Άνθρωπος • Θέματα Διαχείρισης Περιβαλλοντικών Κινδύνων • Σχεδιασμός & Αξιοποίηση Βιο-γεωτόπων • Πόλεις & Περιφέρειες στη Λατινική Αμερική • Υποδομές & Χωρική Ανάπτυξη • Πρακτική Άσκηση • Ειδικά Θέματα Γεωγραφίας: Διάλεξη
ΑΓΓΛΙΚΑ I (ESP)	ΑΓΓΛΙΚΑ II (EAP)	ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ ΚΑΙ ΟΙΚΟΛΟΓΙΑ	<u>ΓΕΩΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗ</u> • Βάσεις Γεωγραφικών Δεδομένων • Πολυμεταβλητή Ανάλυση	<u>ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΚΑΙ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ ΤΟΥ ΧΩΡΟΥ</u> • Περιφερειακή Γεωγραφία & Ανάπτυξη • Μέθοδοι Δημογραφικής Ανάλυσης • Παγκοσμιοποίηση και Άνιση Ανάπτυξη • Οικιστική Ανάπτυξη • Ανάπτυξη & Σχεδιασμός Χώρων Καινοτομίας	<u>ΠΡΟΑΙΡΕΤΙΚΑ</u> • Παράκτια Γεωμορφολογία • Εκπαίδευση και Διδακτική της Γεωγραφίας • Γεωγραφία της Κατοικίας • Νησιωτική Γεωγραφία • Πολιτική Γεωγραφία Βαλκανικού & Ανατολικο-Μεσογειακού Χώρου • Γεωγραφία της Εργασίας και της Αναδιάρθρωσης • Human Geography: An Introduction • Θερινό Σχολείο • Πρακτική Άσκηση • Ειδικά Θέματα Γεωγραφίας: Διάλεξη	<u>ΠΡΟΑΙΡΕΤΙΚΑ</u> • Παράκτια Γεωμορφολογία • Εκπαίδευση και Διδακτική της Γεωγραφίας • Γεωγραφία της Κατοικίας • Νησιωτική Γεωγραφία • Πολιτική Γεωγραφία Βαλκανικού & Ανατολικο-Μεσογειακού Χώρου • Γεωγραφία της Εργασίας και της Αναδιάρθρωσης • Human Geography: An Introduction • Θερινό Σχολείο • Πρακτική Άσκηση • Ειδικά Θέματα Γεωγραφίας: Διάλεξη	
		<u>ΠΡΟΑΙΡΕΤΙΚΑ</u> • Γενική Μετεωρολογία • Παιδαγωγική Ψυχολογία		<u>ΓΕΩΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗ</u> • Εισαγωγή στην Τηλεπισκόπηση • Θεματική Χαρτογραφία • Γεωγραφική Οπτικοποίηση	<u>ΠΡΟΑΙΡΕΤΙΚΑ</u> • Γενική Διδακτική • Χωρική και Πληθυσμιακή Οικολογία		

**Παράρτημα Α2 – Ενδεικτικό Πρόγραμμα Σπουδών για φοιτητές/φοιτήτριες με έτος εισαγωγής 2020 ή μεταγενέστερο**

Α' ΕΤΟΣ		Β' ΕΤΟΣ		Γ' ΕΤΟΣ		Δ' ΕΤΟΣ		
Α' ΕΞΑΜΗΝΟ	Β' ΕΞΑΜΗΝΟ	Γ' ΕΞΑΜΗΝΟ	Δ' ΕΞΑΜΗΝΟ	Ε' ΕΞΑΜΗΝΟ	ΣΤ' ΕΞΑΜΗΝΟ	Ζ' ΕΞΑΜΗΝΟ	Η' ΕΞΑΜΗΝΟ	
ΦΥΣΙΚΗ ΓΕΩΓΡΑΦΙΑ – ΓΕΩΜΟΡΦΟΛΟΓΙΑ	ΦΥΣΙΚΗ ΓΕΩΓΡΑΦΙΑ – ΚΛΙΜΑΤΟΛΟΓΙΑ	ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ ΓΕΩΓΡΑΦΙΚΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΩΝ	ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΓΕΩΓΡΑΦΙΑ ΚΑΙ ΓΕΩΠΟΛΙΤΙΚΗ	ΓΕΩΓΡΑΦΙΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ	ΧΩΡΟΤΑΞΙΚΟΣ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ	ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ ΕΦΑΡΜΟΣΜΕΝΗΣ ΕΡΕΥΝΑΣ ΣΤΗ ΓΕΩΓΡΑΦΙΑ	ΠΤΥΧΙΑΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ	
ΣΥΓΧΡΟΝΗ ΑΝΘΡΩΠΟΓΕΩΓΡΑΦΙΑ	ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΓΕΩΓΡΑΦΙΑ	ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ ΚΑΙ ΟΙΚΟΛΟΓΙΑ	ΠΟΙΟΤΙΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ ΣΤΗ ΓΕΩΓΡΑΦΙΑ	ΓΕΩΓΡΑΦΙΚΗ ΑΝΑΛΥΣΗ	<u>ΦΥΣΙΚΗ ΓΕΩΓΡΑΦΙΑ ΚΑΙ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ</u> • Εφαρμοσμένη Γεωμορφολογία & Χαρτογράφηση • Οικογεωγραφία της Μεσογείου & της Ελλάδας • Περιβαλλοντική Γεωγραφία	<u>ΦΥΣΙΚΗ ΓΕΩΓΡΑΦΙΑ ΚΑΙ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ</u> • Διαχείριση Υδατικών Πόρων • Βιογεωγραφία	<u>ΠΡΟΑΙΡΕΤΙΚΑ</u> • Γεωγραφία της Εργασίας και της Αναδιάρθρωσης • Γεωγραφίες της Καθημερινής Ζωής • Γεωγραφία της Κατοικίας • Εκτίμηση & Μελέτες Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων • Γεωγραφία του Αναπτυσσόμενου Κόσμου • Human Geography: An Introduction • Aegean Geography: Environment and Threats • Κοινωνιολογία των Πόλεων και του Περιβάλλοντος	
ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΑ ΒΑΣΙΚΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΜΕΓΕΘΗ	ΠΛΗΘΥΣΜΙΑΚΗ ΓΕΩΓΡΑΦΙΑ	ΠΟΛΙΤΙΣΜΙΚΗ ΓΕΩΓΡΑΦΙΑ	ΓΕΩΓΡΑΦΙΑ ΦΥΣΙΚΩΝ ΚΑΤΑΣΤΡΟΦΩΝ	<u>ΦΥΣΙΚΗ ΓΕΩΓΡΑΦΙΑ ΚΑΙ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ</u> • Υδρογεωγραφία • Οικολογία και Διαχείριση Πυρκαγιών • Γεωγραφία και Διαχείριση Φυσικών Πόρων	<u>ΦΥΣΙΚΗ ΓΕΩΓΡΑΦΙΑ ΚΑΙ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ</u> • Ιστορία της Γεωγραφίας • Γεωγραφία της Ευρωπαϊκής Ένωσης • Μετανάστευση στην Ευρώπη • Ανάλυση και Αντίληψη Τοπίου • Περιφερειακή Γεωγραφία & Ανάπτυξη • Παγκοσμιοποίηση και Άνιση Ανάπτυξη • Μέθοδοι Δημογραφικής Ανάλυσης	<u>ΑΝΘΡΩΠΟΓΕΩΓΡΑΦΙΑ</u> • Ιστορική Γεωγραφία • Γεωγραφία Μητροπολιτικών Περιοχών • Γεωγραφία και Ανάπτυξη του Περιαστικού Χώρου		
ΠΟΣΟΤΙΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ ΣΤΗ ΓΕΩΓΡΑΦΙΑ	ΑΣΤΙΚΗ ΓΕΩΓΡΑΦΙΑ	ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΓΕΩΓΡΑΦΙΑ ΚΑΙ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ	ΘΕΜΑΤΙΚΗ ΧΑΡΤΟΓΡΑΦΙΑ	<u>ΑΝΘΡΩΠΟΓΕΩΓΡΑΦΙΑ</u> • Ιστορία της Γεωγραφίας • Γεωγραφία της Ευρωπαϊκής Ένωσης • Μετανάστευση στην Ευρώπη • Ανάλυση και Αντίληψη Τοπίου • Περιφερειακή Γεωγραφία & Ανάπτυξη • Παγκοσμιοποίηση και Άνιση Ανάπτυξη • Μέθοδοι Δημογραφικής Ανάλυσης	<u>ΑΝΘΡΩΠΟΓΕΩΓΡΑΦΙΑ</u> • Θέματα Γεωπολιτικής Ανάλυσης • Οικονομική του Χώρου • Τουρισμός & Ανάπτυξη	<u>ΑΝΘΡΩΠΟΓΕΩΓΡΑΦΙΑ</u> • Ιστορική Γεωγραφία • Γεωγραφία Μητροπολιτικών Περιοχών • Γεωγραφία και Ανάπτυξη του Περιαστικού Χώρου		
ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΗ ΓΕΩΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗ	ΓΕΩΓΡΑΦΙΑ ΤΗΣ ΥΠΑΙΘΡΟΥ	ΠΟΛΕΟΔΟΜΙΚΟΣ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ	<u>ΦΥΣΙΚΗ ΓΕΩΓΡΑΦΙΑ ΚΑΙ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ</u> • Εισαγωγή στη Γεωλογία • Περιβαλλοντική Γεωλογία	<u>ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΚΑΙ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ ΤΟΥ ΧΩΡΟΥ</u> • Οικιστική Ανάπτυξη • Ανάπτυξη & Σχεδιασμός Χώρων Καινοτομίας • Περιφερειακή Γεωγραφία & Ανάπτυξη • Παγκοσμιοποίηση και Άνιση Ανάπτυξη • Μέθοδοι Δημογραφικής Ανάλυσης	<u>ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΚΑΙ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ ΤΟΥ ΧΩΡΟΥ</u> • Μέθοδοι Περιφερειακής Ανάλυσης • Ειδικά Θέματα Οικονομικής Γεωγραφίας • Πολεοδομική και Χωροταξική Πολιτική • Οικονομική του Χώρου • Τουρισμός & Ανάπτυξη	<u>ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΚΑΙ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ ΤΟΥ ΧΩΡΟΥ</u> • Ανάπτυξη της Υπαίθρου και Πολιτικές • Γεωγραφία και Ανάπτυξη του Περιαστικού Χώρου		
<u>ΠΡΟΑΙΡΕΤΙΚΑ</u> • Αγγλικά Ι (ESP) • Βασικές Δεξιότητες Πληροφορικής και Επικοινωνίας • Ελληνική Γλώσσα ως Δεύτερη ή Ξένη Γλώσσα σε Φοιτητές Erasmus – Α1 • Ελληνική Γλώσσα ως Δεύτερη ή Ξένη Γλώσσα σε Φοιτητές Erasmus – Α2	<u>ΠΡΟΑΙΡΕΤΙΚΑ</u> • Αγγλικά ΙΙ (EAP) • Νησιωτική Γεωγραφία • Ελληνική Γλώσσα ως Δεύτερη ή Ξένη Γλώσσα σε Φοιτητές Erasmus – Α1 • Ελληνική Γλώσσα ως Δεύτερη ή Ξένη Γλώσσα σε Φοιτητές Erasmus – Α2	<u>ΠΡΟΑΙΡΕΤΙΚΑ</u> • Πόλεις & Περιφέρειες στη Λατινική Αμερική • Παιδαγωγική Ψυχολογία	<u>ΑΝΘΡΩΠΟΓΕΩΓΡΑΦΙΑ</u> • Ιστορία της Πόλης και της Πολεοδομίας • Αστική Ανάλυση	<u>ΓΕΩΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗ</u> • Εισαγωγή στην Τηλεπισκόπηση • Τεχνολογίες της Πληροφορίας & της Επικοινωνίας στη Διδασκαλία της Γεωγραφίας • Εισαγωγή στον Προγραμματισμό Η/Υ	<u>ΓΕΩΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗ</u> • Ειδικά Θέματα Γεωγραφικής Ανάλυσης • Εφαρμογές Τηλεπισκόπησης • Τρισδιάστατη Οπτικοποίηση Γεωχωρικών Δεδομένων	<u>ΓΕΩΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗ</u> • Ειδικά Θέματα Γεωγραφικής Ανάλυσης • Διαχείριση Γεωτόπων • Κλίμα και Άνθρωπος • Ευρωπαϊκή Ένωση & Ελληνική Οικονομία • Introduction to Spatial Development Planning • Geoinformatics • Μετανάστευση και ρατσισμός: Ανθρωπολογικές προσεγγίσεις • Επιχειρηματικότητα • Ειδικά Θέματα Γεωγραφίας: Διάλεξη • Πρακτική Άσκηση		
			<u>ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΚΑΙ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ ΤΟΥ ΧΩΡΟΥ</u> • Υποδομές & Χωρική Ανάπτυξη • Αστική Ανάλυση				<u>ΠΡΟΑΙΡΕΤΙΚΑ</u> • Γενική Μετεωρολογία • Πολιτική Γεωγραφία Βαλκανικού & Ανατολικο-Μεσογειακού Χώρου • Γενική Διδακτική • Χωρική και Πληθυσμιακή Οικολογία	<u>ΠΡΟΑΙΡΕΤΙΚΑ</u> • Εκαίδευση και Διδακτική της Γεωγραφίας • Θερινό Σχολείο • Ειδικά Θέματα Γεωγραφίας: Διάλεξη • Πρακτική Άσκηση
			<u>ΓΕΩΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗ</u> • Βάσεις Γεωγραφικών Δεδομένων • Εφαρμογές Συστημάτων Γεωγραφικών Πληροφοριών					
			<u>ΠΡΟΑΙΡΕΤΙΚΑ</u> • Σύννορα και Διασυνοριακές Ζώνες • Βασικά Μακροοικονομικά Μεγέθη & Πολιτικές στην Ευρωπαϊκή Ένωση					

## Παράρτημα Β1 – Αντικαταστάσεις/μετονομασίες/καταργήσεις μαθημάτων

### Αντικαταστάσεις καταργούμενων υποχρεωτικών μαθημάτων

ΚΑΤΑΡΓΟΥΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑ	ΑΝΤΙΣΤΟΙΧΟ ΝΕΟ ΜΑΘΗΜΑ
ΓΕΩ 100 ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΗΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗ	ΓΕΩ 154 Βασικές Δεξιότητες Πληροφορικής και Επικοινωνίας
ΓΕΩ 105 ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΗ ΧΑΡΤΟΓΡΑΦΙΑ	ΓΕΩ 110 ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΗ ΓΕΩΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗ
ΓΕΩ 301 ΧΩΡΙΚΗ ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΗ	ΓΕΩ 302 ΓΕΩΓΡΑΦΙΚΗ ΑΝΑΛΥΣΗ

### Μετονομασίες μαθημάτων

ΠΡΟΗΓΟΥΜΕΝΟ ΟΝΟΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΝΕΟ ΟΝΟΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ
ΓΕΩ 200 ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΑ ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ ΓΕΩΓΡΑΦΙΚΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΩΝ	ΓΕΩ 200 ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ ΓΕΩΓΡΑΦΙΚΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΩΝ
ΓΕΩ 442 Ειδικά Θέματα στα Συστήματα Γεωγραφικών Πληροφοριών	ΓΕΩ 442 Ειδικά Θέματα Γεωπληροφορικής
ΓΕΩ 413 Σχεδιασμός και Αξιοποίηση Βιογεωτόπων	ΓΕΩ 413 Διαχείριση Γεωτόπων

### Καταργήσεις ΚΕΥ και προαιρετικών μαθημάτων

ΚΑΤΑΡΓΟΥΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑ	ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ
ΓΕΩ 448 Μακροπεριφέρειες και Περιφερειακές Ολοκληρώσεις	ΚΕΥ Ανάπτυξης και Σχεδιασμού του Χώρου
ΓΕΩ 240 Πολυμεταβλητή Ανάλυση	ΚΕΥ Γεωπληροφορικής
ΓΕΩ 340 Γεωγραφική Οπτικοποίηση	ΚΕΥ Γεωπληροφορικής
ΓΕΩ 444 Εφαρμογές Γεωπληροφορικής στις Κοινωνικές Επιστήμες	ΚΕΥ Γεωπληροφορικής
ΓΕΩ 316 Παράκτια Γεωμορφολογία	Προαιρετικό
ΓΕΩ 432 Αξιολόγηση Αναπτυξιακών Προγραμμάτων και Σχεδίων	Προαιρετικό
ΓΕΩ 445 Επιχειρηματικότητα (Τμήμα Γεωγραφίας)	Προαιρετικό
ΓΕΩ 447 Χωροταξικός Σχεδιασμός Ειδικών Περιοχών	Προαιρετικό

## Παράρτημα Β2 – Κατηγορίες προαιρετικών μαθημάτων

(Αφορά φοιτητές/φοιτήτριες με έτος εισαγωγής 2020 ή μεταγενέστερο)

<b>ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ Ι</b> (επιλέγονται από όλα τα εξάμηνα σπουδών)	
<i>ΧΕΙΜΕΡΙΝΟ ΕΞΑΜΗΝΟ (Α', Γ', Ε', Ζ')</i>	<i>ΕΑΡΙΝΟ ΕΞΑΜΗΝΟ (Β', Δ', ΣΤ', Η')</i>
Αγγλικά Ι (ESP)	Αγγλικά ΙΙ (EAP)
Βασικές δεξιότητες πληροφορικής και επικοινωνίας	Βασικά Μακροοικονομικά Μεγέθη & Πολιτικές στην Ευρωπαϊκή Ένωση
Πόλεις & Περιφέρειες στη Λατινική Αμερική	Νησιωτική Γεωγραφία
Παιδαγωγική Ψυχολογία	Σύνορα & Διασυνοριακές Ζώνες

<b>ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΙΙ</b> (επιλέγονται μόνο από τα εξάμηνα Ε', ΣΤ', Ζ' και Η')	
<i>ΧΕΙΜΕΡΙΝΟ ΕΞΑΜΗΝΟ (Ε', Ζ')</i>	<i>ΕΑΡΙΝΟ ΕΞΑΜΗΝΟ (ΣΤ', Η')</i>
Γενική Διδακτική	Εκπαίδευση και Διδακτική της Γεωγραφίας
Θέματα Διαχείρισης Περιβαλλοντικών Κινδύνων	Εκτίμηση & Μελέτες Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων
Κλίμα και Άνθρωπος	Γεωγραφίες της Καθημερινής Ζωής
Διαχείριση Γεωτόπων	Γεωγραφία του Αναπτυσσόμενου Κόσμου
Χωρική και Πληθυσμιακή Οικολογία	Γεωγραφία της Κατοικίας
Γενική Μετεωρολογία	Γεωγραφία της Εργασίας και της Αναδιάρθρωσης
Ευρωπαϊκή Ένωση & Ελληνική Οικονομία	Θερινό Σχολείο
Πολιτική Γεωγραφία Βαλκανικού & Ανατολικο-Μεσογειακού Χώρου	
<b>Μαθήματα που προσφέρονται σε χειμερινό και εαρινό εξάμηνο</b>	
Ειδικά Θέματα Γεωγραφίας: Διάλεξη	
Πρακτική Άσκηση	
<b>Μαθήματα που προσφέρονται από άλλα Τμήματα του Πανεπιστημίου Αιγαίου αλλά είναι ενταγμένα και στο ΠΠΣ του Τμήματος Γεωγραφίας</b>	
Μετανάστευση και Ρατσισμός: Ανθρωπολογικές Προσεγγίσεις	Κοινωνιολογία των Πόλεων και του Περιβάλλοντος
Επιχειρηματικότητα	
<b>Μαθήματα που διδάσκονται στην αγγλική γλώσσα (για αλλοδαπούς φοιτητές ERASMUS) που μπορούν να επιλεγούν και από φοιτητές του Πανεπιστημίου Αιγαίου</b>	
Introduction to Spatial Development Planning	Aegean Geography: Environment and Threats
Geoinformatics	Human Geography: An Introduction



### Παράρτημα Β3 – Προαπαιτούμενα μαθήματα

Προαπαιτούμενα μαθήματα για φοιτητές/φοιτήτριες  
με έτος εισαγωγής 2019 ή προγενέστερο

ΜΑΘΗΜΑ	ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΟ
ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΑ ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ ΓΕΩΓΡΑΦΙΚΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΩΝ	ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΗΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗ ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΗ ΧΑΡΤΟΓΡΑΦΙΑ
ΧΩΡΙΚΗ ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΗ	ΠΟΣΟΤΙΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ ΣΤΗ ΓΕΩΓΡΑΦΙΑ
Εφαρμογές Συστημάτων Γεωγραφικών Πληροφοριών	ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΑ ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ ΓΕΩΓΡΑΦΙΚΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΩΝ
Βάσεις Γεωγραφικών Δεδομένων	ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΗΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗ
Εισαγωγή στον Προγραμματισμό Η/Υ	ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΗΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗ
Οικογεωγραφία της Μεσογείου και της Ελλάδος	ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ ΚΑΙ ΟΙΚΟΛΟΓΙΑ
Θεματική Χαρτογραφία	ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΗ ΧΑΡΤΟΓΡΑΦΙΑ
Εφαρμοσμένη Γεωμορφολογία & Χαρτογράφηση	ΦΥΣΙΚΗ ΓΕΩΓΡΑΦΙΑ - ΓΕΩΜΟΡΦΟΛΟΓΙΑ
Ειδικά Θέματα στα Συστήματα Γεωγραφικών Πληροφοριών	ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΑ ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ ΓΕΩΓΡΑΦΙΚΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΩΝ Εισαγωγή στην Τηλεπισκόπηση
Ειδικά Θέματα Χαρτογραφίας	Θεματική Χαρτογραφία
Χωρική και Πληθυσμιακή Οικολογία	ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ ΚΑΙ ΟΙΚΟΛΟΓΙΑ

Προαπαιτούμενα μαθήματα για φοιτητές/φοιτήτριες  
με έτος εισαγωγής 2020 ή μεταγενέστερο

ΜΑΘΗΜΑ	ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΟ
ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ ΓΕΩΓΡΑΦΙΚΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΩΝ	ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΗ ΓΕΩΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗ
ΘΕΜΑΤΙΚΗ ΧΑΡΤΟΓΡΑΦΙΑ	ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΗ ΓΕΩΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗ
ΓΕΩΓΡΑΦΙΚΗ ΑΝΑΛΥΣΗ	ΠΟΣΟΤΙΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ ΣΤΗ ΓΕΩΓΡΑΦΙΑ
Εφαρμογές Συστημάτων Γεωγραφικών Πληροφοριών	ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ ΓΕΩΓΡΑΦΙΚΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΩΝ
Βάσεις Γεωγραφικών Δεδομένων	ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΗ ΓΕΩΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗ
Εισαγωγή στον Προγραμματισμό Η/Υ	ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΗ ΓΕΩΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗ
Οικογεωγραφία της Μεσογείου και της Ελλάδος	ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ ΚΑΙ ΟΙΚΟΛΟΓΙΑ
Εφαρμοσμένη Γεωμορφολογία & Χαρτογράφηση	ΦΥΣΙΚΗ ΓΕΩΓΡΑΦΙΑ - ΓΕΩΜΟΡΦΟΛΟΓΙΑ
Εισαγωγή στην Τηλεπισκόπηση	ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΗ ΓΕΩΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗ
Εφαρμογές Τηλεπισκόπησης	ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΗ ΓΕΩΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗ
Ειδικά Θέματα Γεωπληροφορικής	ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ ΓΕΩΓΡΑΦΙΚΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΩΝ Εισαγωγή στην Τηλεπισκόπηση
Ειδικά Θέματα Χαρτογραφίας	ΘΕΜΑΤΙΚΗ ΧΑΡΤΟΓΡΑΦΙΑ
Χωρική και Πληθυσμιακή Οικολογία	ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ ΚΑΙ ΟΙΚΟΛΟΓΙΑ

## Παράρτημα Γ1 – Οδηγίες για την εκπόνηση της πτυχιακής εργασίας

1. Η Π.Ε. δεν μπορεί να είναι μια μηχανιστική «συρραφή» υπαρχουσών μελετών, βιβλίων, άρθρων, στοιχείων κλπ πάνω σε ένα συγκεκριμένο θέμα. Επίσης δεν μπορεί να είναι περιγραφική. Πρέπει να είναι ερευνητική (με υποθέσεις εργασίας ή ερωτήματα προς διερεύνηση, μέθοδο, αναλυτικό τμήμα και συμπεράσματα). Με άλλα λόγια, πρέπει να εμπεριέχει ένα στοιχείο προσωπικής συμβολής του φοιτητή. Γενικά, κατά την εκπόνηση της Π.Ε. ο φοιτητής ενεργοποιείται προς τις ακόλουθες κατευθύνσεις:

- Εφαρμόζει ή επαναλαμβάνει, για καλύτερη αφομοίωση, ποικίλες γνώσεις και μεθόδους που απέκτησε κατά τη διάρκεια των σπουδών του
- Συνηθίζει στην αναζήτηση βιβλιογραφίας και άλλων πηγών πληροφορίας που ανοίγουν το δρόμο προς την έρευνα ή προς την επαγγελματική σταδιοδρομία
- Εφαρμόζει την επιστημονική μέθοδο στα πλαίσια μιας βασικά ερευνητικής διαδικασίας

Η Π.Ε. εκπονείται με ευθύνη του φοιτητή και στοχεύει στο να αναπτυχθούν απ' αυτόν δόκιμες επιστημονικές πρωτοβουλίες. Θα πρέπει να αποφεύγεται η μηχανιστική εφαρμογή οδηγιών του επιβλέποντα χωρίς τουλάχιστον κριτική θεώρηση/ανάλυσή τους από πλευράς φοιτητή.

Ο φοιτητής συνεννοείται με τον επιβλέποντα για τον τρόπο εργασίας και παρακολούθησης του θέματός του. Αναμένεται γενικά από το φοιτητή η διάθεση σημαντικού απο το χρόνο του για μια σειρά ενεργειών όπως:

- για τη μελέτη της σχετικής ελληνικής και ξενόγλωσσης βιβλιογραφίας και αρθρογραφίας
- για την ανεύρεση και επεξεργασία στατιστικού και άλλου πληροφοριακού υλικού σχετικού με το θέμα του
- για διενέργεια επιτόπιας, πιθανότατα, έρευνας (εργασία πεδίου)
- για την επεξεργασία και την τελική συγγραφή της εργασίας.

Συνιστάται ο φοιτητής να προγραμματίζει έτσι το χρόνο του ώστε οι δύο τελευταίοι μήνες πριν την ημερομηνία παρουσίασης να αφιερώνονται αποκλειστικά στον τελικό έλεγχο και συγγραφή της εργασίας.

Το μέγεθος της εργασίας εναπόκειται στην κρίση του φοιτητή και σχετίζεται με τις απαιτήσεις και ιδιαιτερότητες του θέματος. Συνιστάται, γενικά, να αποφεύγονται οι πολύ μεγάλες εργασίες. Ένα μέγεθος 100 το πολύ σελίδων 1,5 διαστήματος γραμματοσειρών Η/Υ θα ήταν ενδεδειγμένο, χωρίς αυτό να αποτελεί περιοριστικό κριτήριο. Σε κάθε περίπτωση, αξιολογείται περισσότερο η επιστημονική πληρότητα της εργασίας παρά το μέγεθός της.

Η εργασία πρέπει να παραδίδεται απαραίτητως γραμμένη σε ΗΥ και δεμένη σε μέγεθος DIN A4. Στο εξώφυλλο θα πρέπει να περιέχονται κατά σειρά (από πάνω προς τα κάτω):

- ο λογότυπος του Πανεπιστημίου και του Τμήματος,
- ο τίτλος της εργασίας,
- το ονοματεπώνυμο του φοιτητή
- το όνομα του επιβλέποντα
- ο χρόνος κατάθεσής της

Σε περίπτωση που περιέχονται μεγάλοι χάρτες (μεγαλύτεροι από DIN A3), θα πρέπει να υποβάλλονται σε ξεχωριστό ντοσιέ μαζί με το κυρίως τεύχος της εργασίας.

Η εργασία πρέπει να είναι διαρθρωμένη κατά τα πρότυπα των επιστημονικών μονογραφιών και μελετών. Πιο συγκεκριμένα πρέπει να περιλαμβάνεται:

- Πρόλογος
- Πίνακας περιεχομένων
- Κατάλογος πινάκων, διαγραμμάτων, σχεδίων και χαρτών
- Περίληψη
- Προαιρετική Περίληψη σε μια διεθνή γλώσσα (αγγλικά, γαλλικά, γερμανικά, ιταλικά)
- Εισαγωγή
- Κυρίως κείμενο (Κεφάλαια - Μέθοδοι, Αποτελέσματα, Συζήτηση)
- Συμπεράσματα-Προτάσεις (εάν υπάρχουν)
- Βιβλιογραφία
- Παραρτήματα (εάν υπάρχουν)

Στον πρόλογο (μεγ. μια σελίδα) ο φοιτητής αναφέρεται στη διαδικασία εκπόνησης της εργασίας του. Επίσης καταγράφονται ευχαριστίες προς όλους εκείνους που με τον ένα ή

άλλο τρόπο συνέβαλλαν στην υλοποίηση της εργασίας (διδάσκοντες, στελέχη οργανισμών, ενδεχομένως ερωτώμενοι, κλπ).

Στην περίληψη δίνεται μια σαφής και σύντομη περιγραφή του περιεχομένου, της μεθόδου και των συμπερασμάτων της εργασίας σε μία το πολύ σελίδα.

Στην εισαγωγή παρουσιάζεται αναλυτικά το αντικείμενο και ο στόχος της εργασίας, καθώς και η συμβολή της είτε στην επίλυση συγκεκριμένου γεωγραφικού προβλήματος της πραγματικότητας ή στον έλεγχο μιας ερευνητικής υπόθεσης, ή στη γενικότερη κριτική και ανάπτυξη της γνώσης. Αναφέρεται επίσης ο προβληματισμός που προκάλεσε την ανάγκη επεξεργασίας του συγκεκριμένου θέματος, τα συγκεκριμένα ερευνητικά ερωτήματα (ή υποθέσεις) προς έλεγχο και διερεύνηση, καθώς και η μεθοδολογία προσέγγισής τους. Κατόπιν παρατίθεται μια μικρή περιγραφή (3-4 σειρές) του κάθε κεφαλαίου. Τέλος, επισημαίνονται οι αντικειμενικές δυσκολίες που τυχόν προέκυψαν κατά την εκπόνηση της εργασίας και αιτιολογείται η επιστημονική και κοινωνική σκοπιμότητά της.

Το κυρίως κείμενο χωρίζεται σε αριθμημένα κεφάλαια (κεφ. 1, κεφ. 2, κοκ) κάθε ένα από τα οποία αντιστοιχεί σε μια συγκεκριμένη ενότητα και τα οποία έχουν μεταξύ τους μια λογική αλληλουχία στην εξέλιξη της εργασίας. Τα κεφάλαια μπορούν να χωρίζονται σε υποκεφάλαια και εδάφια αριθμημένα κατά το δεκαδικό σύστημα (π.χ. 3.1, 3.1.1). Στα κεφάλαια περιλαμβάνεται το κυρίως αναλυτικό τμήμα της εργασίας. Οι αναφορές στη βιβλιογραφία πρέπει να γίνονται απευθείας μέσα στο κείμενο με το σύστημα Harvard, π.χ. (βλ. Massey 1984: 145-147), ενώ η πλήρης αναφορά στο κάθε βιβλίο γίνεται στο τέλος της εργασίας, στη βιβλιογραφία. Δευτερεύοντα ή συμπληρωματικά στοιχεία, σχόλια κλπ παρατίθενται σε αριθμημένες υποσημειώσεις στο τέλος κάθε σελίδας.

Στα συμπεράσματα-προτάσεις περιλαμβάνονται τα κύρια ευρήματα της εργασίας, αιτιολογημένες απόψεις και προτάσεις (αν η εργασία έχει και χαρακτήρα εφαρμογής).

Στη βιβλιογραφία περιλαμβάνονται όλα τα έργα (βιβλία, μελέτες, άρθρα, εισηγήσεις σε συνέδρια, στατιστικά δελτία, αναλύσεις στον ημερήσιο και περιοδικό τύπο, ντοκουμέντα οργανισμών, κλπ) που χρησιμοποιήθηκαν κατά την εκπόνηση της εργασίας του. Η παράθεση γίνεται κατά αλφαβητική σειρά ονόματος συγγραφέα. Πιο αναλυτικά παρατίθενται:

- το όνομα του συγγραφέα ή των συγγραφέων ή του φορέα
- χρονολογία έκδοσης
- τίτλος έργου
- λοιπά προσδιοριστικά στοιχεία.

Παραδείγματα:

- ECONOMIST, Jan. 18-24, 1997 (Global Economy, Local Mayhem?), pp. 13-14 (περίπτωση ανάλυσης στον περιοδικό τύπο).
- Hadjimichalis, C. (1993) The Fringes of Europe And EC Integration: A View From The South. Στο: Greece In Europe: Spatial Planning And Regional Policy Towards The Year 2000, Proceedings of International Conference, Athens 1993, pp. 1-30. (περίπτωση εισήγησης δημοσιευμένης σε πρακτικά συνεδρίου).
- Leontidou, L. (1990) The Mediterranean City in Transition. Cambridge, Cambridge University Press. (περίπτωση βιβλίου)
- OECD (1990) Historical Statistics 1960-1988. Paris (περίπτωση στατιστικού εντύπου)
- Powell, W.W. (1990) Neither Market Nor Hierarchy: Network Forms of Organization. Research in Organizational Behaviour 12: 295-336. (περίπτωση άρθρου σε επιστημονικό περιοδικό)
- ΤΟ ΒΗΜΑ, 8-2-1998 (Οι μύθοι της παγκοσμιοποίησης), σ. Α18. (περίπτωση ανάλυσης στον ημερήσιο τύπο)
- ΥΠΕΧΩΔΕ, (1984) Ν. Αχαΐας: Προτάσεις Χωροταξικής Οργάνωσης. Αθήνα. (περίπτωση μελέτης φορέα)
- ΦΕΚ 33Α/14-3-1983 (Ν. 1337/83 για την επέκταση των πολεοδομικών σχεδίων, την οικιστική ανάπτυξη και σχετικές ρυθμίσεις). (Περίπτωση κρατικού ντοκουμέντου)

Σε παραρτήματα μπορούν γενικά να μπαίνουν διάφορα στοιχεία βοηθητικής ή και συμπληρωματικής σημασίας σε σχέση με αυτή καθ' εαυτή την εργασία.

Οι πίνακες, τα διαγράμματα, τα σχήματα, οι χάρτες και οι τυχόν εικόνες (φωτογραφίες) φέρουν δική τους αυτοτελή αρίθμηση -που σχετίζεται με την αρίθμηση του κεφαλαίου στο οποίο εντάσσονται- καθώς και επεξηγηματικό τίτλο (λεζάντα). Η αναφορά στους πίνακες, διαγράμματα κλπ γίνεται μέσα στο κείμενο, πχ (βλ. Πιν. 3.1, Διάγραμμα 3.5). Οι πίνακες, τα διαγράμματα κλπ μπορούν να τοποθετούνται είτε κατ' ευθείαν μέσα στο κείμενο είτε σε παράρτημα, κατά την κρίση του φοιτητή. Στο κάτω μέρος κάθε ενός από τα παραπάνω, πρέπει υποχρεωτικά να αναγράφεται η πηγή από την οποία ο φοιτητής συνέλεξε τα στοιχεία αυτά.

Παραδείγματα:

- Πηγή: ΚΕΠΕ, Διαπεριφερειακή Ανάλυση και Πολιτική, Αθήνα 1995, σελ. 134 (σε περίπτωση παράθεσης αυτούσιου πίνακα/ διαγράμματος/ χάρτη).
- Πηγή: Δική μας επεξεργασία με βάση ΕΣΥΕ, Στατιστική Επετηρίς της Ελλάδος 1986, Αθήνα 1987, σελ. 446 (σε περίπτωση που με βάση δοσμένο πίνακα/διάγραμμα κάνουμε δική μας επεξεργασία σε πίνακα/διάγραμμα/ χάρτη)
- Πηγή: Δική μας επεξεργασία με βάση στοιχεία του πίν. 3.7 (σε περίπτωση που με βάση δικό μας πίνακα δημιουργούμε άλλο πίνακα/ διάγραμμα/ χάρτη)
- Πηγή: Δική μας επεξεργασία με βάση έρευνα πεδίου (σε περίπτωση που δημιουργούμε πίνακα/διάγραμμα/χάρτη με βάση στοιχεία που έχουμε συλλέξει σε έρευνα πεδίου -πχ ερωτηματολόγια ή συνεντεύξεις)
- Πηγή: National Geographic, No. 1233, φωτ. 32 (σελ. 49) (σε περίπτωση που παραθέτουμε αυτούσια μια φωτογραφία από έντυπο).
- Πηγή: Δική μας φωτογράφιση

Οι πίνακες και τα διαγράμματα συνιστάται να δημιουργούνται σε ΗΥ με τη βοήθεια ειδικού λογισμικού . Οι χάρτες, εάν υπάρχουν, συνιστάται να είναι σχεδιασμένοι σε ΗΥ (GIS). Σε ενάντια περίπτωση, θα πρέπει να είναι σχεδιασμένοι με βάση τις αρχές της τεχνικής σχεδίασης. Παρακάτω δίνονται οδηγίες για το σχεδιασμό των χαρτών.

Άλλα σχήματα (π.χ. σκίτσα, σκαριφήματα, κλπ,) μπορεί να είναι σχεδιασμένα με το χέρι και με τη δέουσα προσοχή που αρμόζει στον επιστημονικό χαρακτήρα της Π.Ε.

## Παράρτημα Γ2 – Σχεδιασμός χαρτών-Λίστα ελέγχου

- **Τίτλος/υπόμνημα/όρια**

ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΚΕΥ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ

- Είναι ευδιάκριτος ο τίτλος;
- Είναι απαραίτητος ο υπότιτλος;
- Είναι απαραίτητος ο τίτλος του υπομνήματος;
- Είναι τα σύμβολα που χρησιμοποιούνται στο χάρτη όμοια με αυτά που παρουσιάζονται στο υπόμνημα;
- **Κείμενο**
  - Είναι το κείμενο ευανάγνωστο;
  - Η θέση του κειμένου είναι ισορροπημένη και ευανάγνωστη;
  - Είναι το κείμενο ορθογραφημένο;
- **Σχήματα - Υπόβαθρο**
  - Αναγνωρίζονται τα χαρακτηριστικά των σχημάτων εύκολα μέσω οπτικής ανάγνωσης;
- **Γενικό περίγραμμα, Οπτική ισορροπία**
  - Είναι ο χάρτης σωστά σχεδιασμένος;
  - Υπάρχει μεγάλο κενό στο χάρτη;
  - Είναι το μέγεθος, το σχήμα και ο προσανατολισμός του χάρτη σωστός; (Προτεινόμενο μέγεθος A4 ή σε εξαιρετικές περιπτώσεις A3)
- **Συμβολισμός**
  - Είναι τα σύμβολα του χάρτη καθαρά και ευδιάκριτα;
  - Είναι σχεδιασμένα τα σημειακά, γραμμικά και επιφανειακά χαρακτηριστικά σωστά και τοποθετημένα με σωστό τρόπο;
- **Γενικές Πληροφορίες που αναφέρονται σε όλους τους χάρτες**
  - Ονοματεπώνυμο
  - Έτος σύνταξης του χάρτη
  - Πηγές που χρησιμοποιήθηκαν